

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZERDA, január 4.

3. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennan reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A külügyi vita

A pénzügyi bizottság külügyi vitájában nagy apparátussal vonultak fel az ellenzéki szónokok. Az élen Pribicevics Szvetozár haladt és az ellenzéki körökben rejlő lehetőségek bőséges kihasználásával vette a külügyi helyzetet bíráló alá.

Mindenekelőtt azt kifogásolta Pribicevics, hogy még mindig nincs a parlamentnek külügyi bizottsága, holott a demokráta párt, amelynek egyik vezére ül a külügyminiszteri székben, a külügyi bizottság felállítását sürgette mindaddig, míg kormányra nem került. Pribicevics szereti az ilyen következetlenségek feltárását, nem törődve azzal, hogy hasonló inkonzisztenciákba, mint minden politikust, őt is belesodorhatja a viszonyok alakulása. A pénzügyi bizottság egy demokráta tagja meg is kérdezte tőle, hogy miért nem volt olyan szigorú kritikus akkor, amikor Pasicseval koalícióban volt, amire azután olyan választ adott, amellyel nemcsak magát, hanem a szemrehányással illetett demokráta pártot is szalvált. Egyetlenegy ellenzéki pártnak sincs módja arra, hogy kormányra jutva haladéktalanul megvalósítsa mindent, amit mint opposzió energikusan követelt.

További fejtegetéseiben Pribicevics immobilnak mondotta a kisanantant és ennek jellemzésül kiemelte, hogy sem Románia, sem Csehszlovákia nem reagálnak az olasz külpolitika jugoszlávellenes agresszivitására. A magyar kérdésre átérve, annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a jugoszláv-magyar közeledést csak a magyarországi közelet demokratizálódása garantálhatja. Ugyanezzel a szemponttal itélte meg a jugoszláv-bolgár viszonyt is, amelynek tartós megjavulását nem tudja elképzelni a bolgár reakció bukása nélkül. Németországgal szemben csak az *Anschluss* eshetőségét tartja aggályosnak, azonban minden egyéb körülményt kedvezőnek lát arra, hogy a két ország közt a barátsági kapcsolatok kiépüljenek. Támadta Pribicevics a Vatikánt, amiért a hiborosok kinevezésénél Jugoszláviát figyelmen kívül hagyta és végül állást foglalt az Oroszországgal való diplomáciai összeköttetés mielőbbi felvétele mellett.

Többé-kevésbé ennek a gondolatmenetnek keretében mozgott a többi ellenzéki szónok is. A Radics-pártiak keveselték a horvátok képviselőt a diplomáciai karban, míg a földművespárt elnöke az egész diplomáciai szolgálatot passzívnak bélyegezte, tekintettel arra, hogy semmi sem történik az olasz, bolgár és más ügyekről külföldi sajtópropagandájának ellensúlyozására.

Marinkovics Voja dr. külügyminiszter az állásából folyó kötelező tartózkodás határain belül válaszolt az elhangzott észrevételekre. A külügyi bizottság felállításához elvben ő is hozzájárul anélkül, hogy Pribicevics erre vonatkozó indítványának sürgetősségét elismerné. A kisanantant aktíve működik közre a béke érdekében megóvásában s a tagállamok között teljes a harmónia, ami nem jelenti azt, hogy bármelyik is kalandokba bocsátkoznék. Ez a megalapítás felelet Pribicevicsnek arra a

megjegyzésére, hogy Románia és Csehszlovákia közömbösséget tanúsítanak az olasz külpolitika jugoszlávellenes élével szemben. De a megállapítás köre talán ki is szélesíthető olyképen, hogy a magyar és a bolgár kérdés kapcsán felvetett skrupulusokra is kiterjed. Mert kalandos minden olyan külpolitikai koncepció, amely a jószomszédi nexusok megteremtését idegen országok belpolitikai rezsimváltozásához köti. Ha a demokrácia által perhorreszkált szov-

jetrendszer az ellenzék szerint nem lehet akadály a jugoszláv és az orosz nép közti viszony diplomáciai szabályozásának, akkor még kevésbé lehet két nép érintkezését attól függővé tenni, hogy egyik vagy másik országban a szembenálló pártok és irányzatok közül melyik van uralmon.

Marinkovics beszéde az ellenzék bírálóitól valamennyi lényeges mozzanatot felölelte, de a legnevezetesebb az a kijelentése, hogy a jugo-

szláv-francia szerződés tiszta helyzetet teremt az egész világon és eloszlatja azokat a téves magyarázatokat, amelyeket Jugoszlávia eddigi magatartásához illeszttek. Jugoszlávia békeakarata a külpolitikai elhelyezkedés legmegfelelőbb formáját öltötte és ez a tény, amellyel az ellenzéki szónokok alig foglalkoztak, sokkal nagyobb jelentőségű, semmint az ország közvéleményét a kétségtelenül fennálló hibák taglalásával ki lehetne vonni hatása alól.

Amerika nem köt külön barátsági szerződést Franciaországgal

Nincs szó háboruellenes szerződésről

Washingtonból jelentik: A kormánykörök vonakodnak állást foglalni azokkal a jelentésekkel kapcsolatban, amelyek a döntőbírói szerződés tárgyában a francia kormányhoz eljuttatott amerikai terv tartalmáról szólnak. Párisi jelentésekkel ellentétben nincs szó háboru elleni szerződésre való

amerikai ajánlatról és Franciaország nem utasíthatja el az ajánlatot olyan félként, mint amelynek kívánságait nem teljesítették. A probléma ütközéspontja nem az, hogy Franciaország elfogadja-e az amerikai ajánlatot, hanem hogy Franciaország megelégszik-e oly döntőbírói

szerződéssel, amely Európa egyéb országaira is kiterjeszthető.

Arról nem lehet szó, hogy Amerika külön barátsági szerződést kössön Franciaországgal, hanem csak olyan szerződést hajlandó kötni, amelybe Európa többi állama is bevonható.

Éles szóváltás a pénzügyi bizottság ülésén Vukicsevics Velja és Pribicevics között

Pribicevics nagy beszéde a belügyi kormányzat ellen

A belügyi költségvetés vitája a pénzügyi bizottságban

Beogradból jelentik: A politikai körök érdeklődése a keddi nap folyamán is a pénzügyi bizottság felé fordult, amely megkezdte a belügyi költségvetés tárgyalását. A bizottságban napról-napra jobban kiélesedik a viszony a többség és az ellenzék között.

A keddi ülést Vukicsevics Velja miniszterelnök-belügyminiszter rövid expozéval nyitotta meg, melyben rámutatott arra, hogy a költségvetés további redukcióját lehetetlen végrehajtani. Kérte a bizottságot, hogy a csendőrség számára előirányzott tételeket emelje föl, különös tekintettel a délszerbiai viszonyokra. A vasúti vonalakat erősebben kell őrizni Délszerbiában, miután azokat állandóan veszélyeztetik a macedón rablóbandák.

Pribicevics beszéde

Pribicevics Szvetozár volt a vita első szónoka.

— A háboru előtti Szerbia — mondotta — mágnus volt az összes délszlávokra, különösen a Karagyorgyevicsek alatt. A háboru utáni kormányrendszer azonban össze sem hasonlítható a háboru előtti szerbiai kormányrendszerrel. A déli részeken milyen fogalmakat alkothat a nép a hatalomról, ha a miniszterelnök Szkopliében azt mondja, hogy válasszák meg őt, csakis az állás miatt, amelyet betölt? Délszerbiát elárasztották szerbiai jelöltekkel. A kormány 42 pontot fogadott el a délszerbiai viszonyok szanálására.

Vukicsevics miniszterelnök: Ezt Ön találta ki, Pribicevics ur!

Pribicevics: Miután Vukicsevics ur ezt tagadja, én visszavonom állításomat. A miniszterelnök ur aktív üsztet nevezett ki a főispán helyettesévé.

Vukicsevics miniszterelnök: Ő sem nem főispán, sem helyettes.

Pribicevics: A törvény csak főispánt és helyettesét ismeri. Délszerbiában nincs állampolgár, csak pártember. Felolvassa fivérének, Adamnak levelét a délszerbiai viszonyokról.

Vukicsevics miniszterelnök: Van önnek egy Milán nevű bátyja is. (A miniszterelnök arra céloz, hogy Pribicevics rossz viszonyban van Milán fivérével.)

Pribicevics: Hiszen Milán jobban gyűlöli a radikálisokat, mint akárki. Inkább beszéljen az ön fiáról, aki állampolgársági ügyekben interveniál.

Vukicsevics: Mit mondott?

Pribicevics: Azt, amit mondtam. Szerjav: Belemegy-e egy vizsgálatba?

Vukicsevics: Ez hazugság. Minden vizsgálatba belemegyek.

Pribicevics továbbra is élesen bírálta a délszerbiai állapotokat és többször heves polémiába bocsátkozott a miniszterelnökkel. Beszért a délszerbiai miliciáról és ellenezte a csendőrségi hitelek felemelését, majd rátért a vajdasági viszonyokra.

Davidovics egy népröplésen idézte azt az 1918-ban énekelt dalt, hogy »Vásároltam négy paripát, hogy idehozzam a szerbiaikat«, és hozzátette, hogy most ezt a dalt így éneklük: »Eladom ezt a négy paripát, hogy elkeressem a szerbiaikat.« Vukicsevics

csak a hatalom segítségével akarja a maga helyzetét megjavítani. Azt akarjuk, hogy Európában legyünk, a mostani rendszert azonban ázsiaiak sem merem nevezni, mert nem akarom megsejteni Ázsiát. Nagy gazdasági válság van, amit nem lehet a rendőrség segítségével megválasztott parlamenttel megoldani.

Támadta Popovics Velja tárcanélküli minisztert, akiről szerinte azt mondják Szerbiában, hogy Vukicsevics Velja agya, Pasic sokáig volt kormányon, de viselte is a teljes felelősséget.

Vukicsevics: Én is viselem a felelősséget a magam tetteiért.

Pribicevics a rendelkezési alapok miatt is támadta Vukicsevicsét.

Pribicevics beszéde: az ellenzék nagy tapsal fogadta.

Lazics Voja földművespárti beszélt ezután és támadta a kormányt.

A délutáni ülés

A délutáni ülés előtt a többségi tagok konferenciát tartottak és emiatt a folytatólagos ülés csak később kezdődött meg. Az ülést öt óraker tartották meg.

Radic Punisa a költségvetés mellettbeszért, de igen élesen kritizálta a délszerbiai és montenegrói állapotokat. Az ellenzék is gyakran helveselt neki.

Drilevics Szekula Radics-párti bírálta a költségvetést és különösen a főispánok kérdésével foglalkozott. Szerinte nincsenek alkalmas főispánok. Le kell szállítani a tartományok számát.

A magyar szociáldemokratapárt nem megy passzivitásba

Külföldi képviselők is részt vesznek a párt kongresszusán

Budapestről jelentik: A magyarországi szociáldemokrata párt három napra tervezett kongresszusa január hatodikán kezdődik. A párt a kongresszusra számos külföldi képviselőt is meghívott. A külföldi vendégek közül már megérkezett Budapestre Danneberg Róbert, a bécsi tartománygyűlés elnöke, az osztrák Nemzeti Tanács tagja, Lawrence angol delegátus, az angol alsóház tagja és Roos Broeck a belga szociáldemokrata párt főtitkára és a belga parlament tagja. A külföldi képviselők azért jöttek el a kongresszusra, hogy a magyar *belpolitikai helyzetéről a magyar külpolitikával kapcsolatban tájékozódást szerezzenek.* A megérkezettek közül még számos külföldi vendéget várnak, így a franciaországi, jugoszlávai és csehszlovákiai szociáldemokrata párt kiküldöttjeit is.

A kongresszuson a különböző jelentésekkel kapcsolatban tárgyalni fogják Garami Ernő indítványát is, amelyben a szociáldemokrata párt parlamenti képviselőit passzivitásra hívja fel. A hangulatból ítélve, előrelátható, hogy Garami indítványa nem számíthat többségre és a szociáldemokrata párt nem megy passzivitásba.

A vajszkai földosztás

Gróf Széchenyi jogi képviselőjének sajtópöre a noviszadi törvényszék előtt

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken Radulovics Miloje tanácselnök tanácsa, kedden folytatta annak a sajtópernek tárgyalását, amelyet Jovanovics Dragisa volt agrárreformminisztériumi osztályfőnök jelenlegi beogradi ügyvéd, gróf Széchenyi vajszkai földbirtokos meghatalmazottja indított Jevgyevics Dobroszláv, a Vidovdan főszerkesztője ellen.

Jovanovics Dragisa, akit gróf Széchenyi megbízott a birtok ügyeinek likvidálásával, annak idején lépéseket tett, hogy az odatelepített dobrovoljacoktól és agrárérdekeltektől ezerötszáz holdat elvegyenek és ezt a földterületet szabad kézből eladják. Azon is fáradozott Jovanovics, hogy azok az agrárérdekeltek, akik között a gróf birtokának többi részét felosztották, parcelláikat a fakultatív megvásárlásról szóló rendelet alapján megvegyék. Emiatt Jevgyevics Dobroszláv a Vidovdanban éles támadást intézett Jovanovics Dragisa ellen, aki sajtó útján elkövetett rágalmozás és becsületsértés címén vádat emelt Jevgyevics ellen.

A pör első tárgyalásán Csobanics Bránkót, az országos dobrovoljac-szövetség elnökét, Laták Milkót, a noviszadi agrárhivatal volt előadóját és Morotvanszki Sztankó kereskedőt hallgatták ki tanuként, akik azt bizonyították, hogy Jevgyevics a valóságnak megfelelően ismertette a történeteket.

A keddi folytatásos főtárgyaláson Glavina Marint, a noviszadi agrárszövetség igazgatóját hallgatták ki, majd Jovanovics Dragisa főmagánvádló mondomta el vádbeszédét és súlyos büntetést kért a vádlottra.

Ifjú Hadzsi Koszta dr. védő hatásos beszédében fejtegette, hogy Jevgyevics közérdekből írta cikkét és a bíróságnak most alkalma van ítéletet mondani az agrárhivatalok és agrárhivatalnokok működése felett, hiszen közismert tény, hogy az agrártörvény végrehajtása során nagy hibák, sőt visszaélések is történtek. A főmagánvádló arra törekedett, hogy az agrárérdekelteket kijátssza és megbízottjának és önmagának, az ő kárukra hasznot szerezzenek.

Végül Jevgyevics Dobroszláv jelentette ki, hogy Jovanovics tevékenysége fölött azért volt felháborodva, mert az mindenben a dobrovoljacok ellen dolgozott, úgyhogy működése sok tiltakozógyűlésre is alkalmat adott.

A bíróság Jevgyevics Dobroszlávot felmentette a vád alól és kimondotta, hogy állítással teljesen bebizonyítást nyer-

tek. Bebizonyosodott az ítélet indokolása szerint, hogy a Széchenyi birtok likvidálására konzorcium alakult, hogy kihasználja az agrárérdekeltek helyzetét. A konzorcium holdanként ezertötszáz dinárért vette meg a földet és öt-hétszáz dinárért adta tovább. A bíróság megállapította, hogy az agrárreformminisztérium nem hozott olyan döntést, hogy a birtoknak ezt a részét vissza kell adni

Széchenyinek. Jovanovics mégis, mint a gróf meghatalmazottja birtokba helyezte a vevőket. Végül kimondotta a bíróság az ítélet indokolásában, hogy *szociális, gazdasági és nemzeti érdek, hogy az agrárreformot a törvény és a relikvanciák érdekeinek szellemében hajtsák végre.*

Jovanovics Dragisa az ítélet ellen fellebbezett.

Leszállították a dohányárusok jutalékát

A monopóli az eddigi öt százalékos helyett négy százalékos ad az árusítóknak

Az állami monopóli vezérigazgatósága december 28-ikán kelt 37.830. számú rendeletével a kistözsédeknek a dohánycikkék árusításáért járó eddigi százalékos jutalékát négy százalékra szállította le. A rendelet január elsején lépett életbe.

A rendelet, amely a kistráfiások körében élénk visszatetszést keltett — a továbbiakban úgy intézkedik, hogy a cigarettapapírok árusítása után hat százalék, míg a gyula után öt százalékos kedvezményt ad az árusítóknak. A tráfiásokat a rendelet érzékenyen sújtja.

Halálos áldozata is van a farkasdini vasuti szerencsétlenségnek

Az egyik sebesültet haldokolva szállították haza a becskerekai kórházba

Noviszadról jelentik: A Farkasdin és Knicsanin állomások között történt vasuti katasztrófa ügyében a vasut részéről megindított vizsgálat még mindig folyik. A rendőrhatalóságok is megindították a nyomozást, de a telefonzavarok következtében sem a vizsgálat és a nyomozás újabb fejleményeiről, sem a katasztrófa nagyságának méretéről nem sikerült pontos felvilágosításokat szerezni.

Becskereken kedden az a hír is elter-

jedt, hogy a katasztrófa halálos áldozata is van, de részleteket ott sem tudnak. A sebesültek közül, akiket a becskerekai kórházba szállítottak, Nemesics Milán tíz éves perleszi fiút kedden haldokolva szállították haza Perleszre. A szerencsétlen gyermeknek az összeütközés következtében mindkét lába szétroncsolódott és állapota oly súlyossá vált, hogy nem lehet megmenteni az életnek. A többi áldozat sorsáról nincs megbízható tudósítás.

Uj tanácsbeosztás a noviszadi bíróságon

Noviszadról jelentik: Markovics Radoszláv járásbíró, a noviszadi járásbíró-ság vezetője 1928-ra a következő munkabeosztást eszközölte a noviszadi járásbírósnál:

Markovics Radoszláv járásbíró a következő ügyeket intézi:

Elnöki ügyek, polgári perek egy része, az előzetes bizonyítási eljárás lefolytatása, váltóügyek, hagyatéki ügyek és bírói letétek.

Lupurovics Dusan bíró: a polgári perek egy része, panaszfelvételek polgári ügyekben.

Knyezsevics Milován járásbíró: a polgári perek egy része, rokkant ügyek.

Dr. Deklics Mija járásbíró: a polgári perek egy része, letéti díjak kezelése, okiratok megsemmisítése.

Gyorgyevics Ljubomir járásbíró: a polgári perek egy része, telekkönyvi ügyek, végrehajtási ügyek vezetése.

Draskovics Jagos járásbíró: a büntető perek egy része, a bünygyi iroda vezetése, a befolylt pénzbüntetések kezelése, a bűnygyekben szóbeli panaszok felvétele.

Szpaszics Milorad járásbíró: a büntető ügyek egy része és büntető ügyekben szóbeli panaszok.

A noviszadi járásbírósnál polgári ügyekben Markovics Radoszláv vezető járásbíró kedden, csütörtökön és pénteken, Lupurovics Dusan járásbíró kedden, csütörtökön és pénteken (szóbeli panaszok számára szombaton), Knyezsevics Milován járásbíró hétfőn, szerdán és pénteken, telekkönyvi ügyekben a többi napokon, dr. Deklics Mija járásbíró kedden, csütörtökön, pénteken és szombaton, Gyorgyevics Ljubomir járásbíró csütörtökön, pénteken (szombaton szóbeli perfelvétel), büntető ügyekben Draskovics Jagos hétfőn, szerdán és pénteken, Szpaszics Milorad járásbíró kedden, csütörtökön és szombaton (pénteken panaszfelvétel) tart tárgyalást.

Az íktató hivatal minden nap délelőtt kilenctől déli egy óráig, vasárnap 9—11-ig áll a közönség rendelkezésére. Valamennyi járásbírószáki tárgyalás reggel kilenc órakor kezdődik, a telekkönyvi hivatal naponta kilenctől tizenkettőig van nyitva.

A noviszadi felelbiteli bíróságnál dr. Ignjatovics Nikola, felelbiteli bírósági elnök, a következő tanács-beosztást eszközölte:

Harmadofoku revizlós polgári tanács (ide tartoznak a felelbiteli bíróság te-

A hivatalnokok minősítésére kirendelt tanács: elnök: dr. Popovics Milivoj, helyettese: dr. Gyurjev Bosko, tagok: Jackovics Alekszandar, dr. Petrics Bruno, helyettese Gyukics Bogdan.

A harmadofoku revizlós polgári tanács egyik héten kedden, szerdán és szombaton, a másik héten kedden, pénteken (felfolyamodások és revizlók szombaton). A másodofoku polgári tanács (Jackovics-tanács) kedden, csütörtökön és szombaton, a másodofoku polgári tanács (Gyukics-tanács) hétfőn, szerdán és szombaton, a másodofoku polgári tanács (dr. Petrics-tanács), hétfőn, szerdán és pénteken, mindkét büntető tanács felváltva egy-egy héten, minden kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken tart főtárgyalást. A munkaidő az összes írodákban hét óra, szombaton hat óra.

A semmitőszékénél dr. Dimsics Alekszander semmitőszéki elnök a tanács és munkabeosztást a következőképpen eszközölte:

Büntető tanács: elnök dr. Dimsics Alekszander, tagok: Bogoszlavlevics A. Emilian, Deszics Vaszilje, Aranicki Sztanko, dr. Szavkovics Jovan.

Polgári tanács: elnök dr. Putnik Száva, tagok: Petrovics Vászva, Markovics M. Milan, dr. Kucsancsanin Jovan, dr. Szavkov Jovan, jegyző: dr. Benyek Sztepan semmitőszéki titkár.

Fegyelmi tanács: elnök dr. Dimsics Alekszander, helyettese: dr. Putnik Száva, tagok: Markovics Milan, dr. Kucsancsanin Jovan, Aranicki Sztanko, helyettesel: dr. Bogoszlavlevics Emilian, Deszics Vaszilje, Petrovics Vászva és Poyovni Milan.

Ügyvédi tanács: elnök dr. Dimsics Alekszander, előadó Markovics Milan, helyettese Bogoszlavlevics Emilian.

A polgári tanács minden kedden, a büntető tanács minden szerdán tart főtárgyalást, az ügyvédi és fegyelmi tanács a szükséghez képest szombaton. Minden főtárgyalás délelőtt féltkor kezdődik. Az irattár délelőtt 9-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap délelőtt 9—11-ig van nyitva.

Szombor város januárban két közgyűlést tart

A hatósági pártnak huszonhárom főny többsége van

Szomborból jelentik: Az elmúlt év utolsó napján tartott városi közgyűlés tudvalevőleg megszavazta az indemnitást s megerősítette állásában a város hét vezető tisztviselőjét, Dr. Makszimovics István szombori polgármester, a városi tanács nevében még január hónap első felében új közgyűlést hív össze, amelynek napirendjén a bizottságok megválasztása szerepel. Megválasztják többek között a pénzügyi bizottságot is, amely nyomban megkezdi a már elkészített költségvetés bizottsági tárgyalását. Ha a pénzügyi bizottság elkészült a költségvetéssel, akkor még ebben a hónapban még egy közgyűlés lesz, amely letárgyalja a költségvetést s elfogadja az elmúlt évekről szóló s eddig még be nem mutatott zárszámadásokat.

Szombor város közgyűlésében a kormánytámogató radikális pártnak abszolút többsége biztosítva van. A radikális pártnak 38 megválasztott tagja van hozzájuk csatlakozott már régebben 4 Radics-párti és két magántisztviselő, akik önálló listával kerültek be a városi képviselőtestületbe. A Pasics-párt listáján megválasztott négy bizottsági tag a múlt közgyűlésen szintén a többséggel szavazott s ezenkívül szavazati joga van annak a hét tisztviselőnek is, akit a múlt közgyűlés megerősített állásában. Ezek szerint a hatósági pártnak ötvenöt szavazata van a közgyűlésen, míg az ellenzéki blokk összesen harminckét szavazatra számíthat.

A nemzetiségi kisebbségek körében általában jó hatást keltett, hogy a többségi listán megválasztott Zwirsics Károly szombori nagyiparos magyar nyelvű beszédet mondhatott anélkül, hogy ebben bárki is megzavarta volna. Hosszszűvelek óta ez volt az első magyar beszéd a szombori közgyűlésen.

A kicsikéink

de még ez

ó m a m á i n k

is szívesen hallgatók a

gyermekmeséket

a jó

Konrath-féle rádion

Az óriási hideg lassu enyhülése várható

A nagy fagy miatt a Vajdaságban óriási kérésekkel közlekednek a vonatok — Farkascordák jelentek meg Ezer környékén, Lengyelország egyes falvaiban és Északolaszország hegyei között — A Duna Pozsonynál fenéig befagyott

Kedden Szuboticán és a magyarországi Turkevén volt a legerősebb a jagy

Közép- és Kelet Európában hétfő óta erősödött a fagy.

Különösen a Vajdaságban és Magyarországon volt rendkívül erős a hideg.

Magyarországon a legmagasabb hőmérséklet sem volt 8 foknál több, Turkevén azonban 21, Szegeden 20 és Debrecenben és Budapesten 17 fokot mértek fagypontra, délen azonban Budapesten 8 fokra enyhült az idő.

Németországban 10 fokig szállt le a hőmérő és Berlinben 5, Drezdában 6, Svinemündében 8, Frankfurtban 10 fok hideg volt. A Balkánon különösen Bulgáriában volt rendkívül erős a hideg. Szófiában 6 fokot mértek, de Bulgária több helyén 20 fokig süllyedt a hőmérő.

Európa nyugati részén az északatlanti depresszió következtében a fagypontra fölé áll a hőmérő. Így a Skandináv-félsziget legnagyobb részében is. Angliában is fagypontra felett áll a hőmérő. Londonban 2 fokot mértek, de Anglia egyes részeiben 8 fokos meleg is volt. Párisban 1 fokot állt a hőmérő fagypontra fölé és Olaszország legnagyobb részében is enyhült az időjárás, kivéve Milánó környékét, ahol 6 fokot mértek.

A havazás mindenütt megszűnt.

A meteorológiai intézetek jelentése szerint Európa nyugati részén az időjárásban nagy átalakulás készül. Az Atlanti-óceán felől magas légnyomás közeledik, mely Franciaországban és Angliában már enyhülést hozott. Az északnyugati depresszió a Spitzbergák felé vonul és a Skandináv-félszigeten hozott enyhébb légáramlást. Az Északi-tengeren másodlagos minimum fejlődik, amely Németországban lesz az időjárásra befolyással. A régi maximum délkelet felé fog lassan elvonulni a területen uralkodó hideg levegővel együtt.

Az időprognózis szerint növekedő felhőzettel és csapadék-hajlammal lassu enyhülés várható, amely a következő huszonnégy órában fog megkezdődni.

Közlekedési zavarok a Vajdaságban a nagy hideg miatt

A Vajdaságban kedden rendkívüli módon erősödött a hideg.

A magyarországi Turkeve környékén kívül Szuboticán volt a leghidegebb,

ahol keddre virradó éjjel 20 fokra süllyedt a hőmérő fagypontra alá. Ez a hőmérséklet ugyan a déli órákban egész 8 fokig enyhült, délután azonban ismét fokozatosan alábbszállt a hőmérő és este hét órakor 14 fokot mutatott fagypontra alatt.

A nagy hideg miatt a Vajdaságban kedden ismét óriási késéssel közlekedtek a vonatok.

Igy például a Szombor felől jövő délutáni vonatnak, amelynek félhétig kellett volna Szuboticára érkezni, több mint három óra késése volt. Hasonló késések voltak több más vonalon is, mert a szerelvények fűtése óriási nehézségekkel jár.

Pozsonynál öt méter mélységben befagyott a Duna

Pozsonyból jelentik: A Passau felől jövő vízrétegek megakadtak a Dunán abban a több mint 18 kilométeres jégzátóban, amelynek a Száva nevű uszályhajó még mindig foglya és az újabb fagy következtében

a Duna Passautól 22 kilométer hosszúságban egészen Varjasig ismét teljesen befagyott.

Ezzel nemcsak a Száva nevű hajó, hanem a pozsonyi kikötőben fekvő gőzcsónok és uszályhajók sorsa is meg van pecsételve. Az állandó fagy következtében a jég réteg egyre vastagodik és

egy-egy helyeken már több méter vastag. A Kisduna torkolatánál és más helyeken is ásatást végeztek, hogy felrobbantsák a jégtáblákat és ekkor azt a váratlan tényre fedezték fel, hogy

a Duna sok helyen öt méter mélységig, fenéig befagyott.

Szakértők véleménye szerint ilyen körülmények közt március vagy április előtt még szokatlanul enyhe időjárás mellett sem olvadhatnak fel teljesen a jégképződmények. Ebből következik, hogy

a Felső-Duna emelkedése esetén a Pozsonytól lefelé eső vidéket igen komoly árvízveszedelem fenyegeti.

A pozsonyi »Hajó« kávéházat a hatóságok valószínűleg kénytelenek lesznek felrobbantani, mert attól tartanak, hogy újabb légzajlás esetén a vasbetonból ké-

szült alkotmány végigrombolja az egész kikötőt és súlyos kárt tehet a hidban is. Mint Bécsből jelentik, a bécsi téli kikötőben is attól tartanak, hogy a víz befagy és a jég nyomása alatt a kikötőben horgonyzó hajók és uszályok tönkre mennek. Ezért a téli kikötőbe rendelték az összes propellereket, amelyek állandóan cirkálnak, hogy ezen a részen a Duna befagyását megakadályozzák.

Árvíz Angliában

Londonból jelentik: Hétfő óta Angliában enyhére fordult az időjárás és a hó olvad. Ennek következtében

a folyók megáradtak és Anglia számos vidékén árvíz pusztít.

Sok falu teljesen el van zárva a külvilágtól. Súlyosbitja a hájt, hogy sok helyütt zuhog az eső. A Brenta folyó ki-

öntött és a főváros felé vezető autótton magasan hömpölyög az árvíz. Kétszáz ház víz alá került. Különösen veszélyes az árvíz a Themse völgyében.

Lengyelországban husz embert faltak fel a farkasok

Varsóból jelentik: Az óriási hideg és nagy havazás következtében számos lengyel falut óriási farkascordák veszélyeztetnek.

Egyes falvak lakói ki sem mernek mozogni házaikból. Különösen az orosz határ mentén garázdálkodnak a farkasok és

eddig husz embert faltak fel. Több század katonaságot vezényeltek ki a vadállatok kiirtására.

Mint Egerből jelentik, a solymosi erdőben néhány nappal ezelőtt láttak egy farkascordát, most pedig Nagybatony és Mátraverebély környékén mutatkoznak farkasok, amelyek már a tanyákra és falvakba is bemerészkednek.

Milánói jelentés szerint

a nyugati olasz Riviera hegyekben farkasok és vaddisznók jelentek meg,

amelyek közül néhányat már eljuttattak. A liguri Appenineken is nagy hajtóvadászatokat rendeznek a veszedelmes vadak ellen.

Diplomáciai intervenciót sürgetnek a magyar határon feltartóztatott fegyverszállitmány miatt

A magyar kormány szerint Varsóba volt irányítva az olasz szállitmány Bécsben nyugodtan itélik meg a szentgotthárdi vámincidenst — A csehszlovák sajtó nemzetközi ellenőrzést követel Magyarországgal szemben

A kisantant Magyarországtól felvilágosítást akar kérni

Budapestről jelentik: A szentgotthárdi vámincidenst a magyar kormány felhivatalos jelentést tesz közre, amely szerint

az Olaszországban feladott gépfegyverküldemény Varsóba volt irányítva

és azt a magyar vámhatóságok feltartóztatták.

Mint Bécsből jelentik, a szentgotthárdi határállomáson történt incidens még élénken foglalkoztatja a bécsi sajtót és a polgári lapok kommentárjai arra a végső megállapításra jutnak, hogy

az ügynek semmiféle politikai jelentősége nincs.

A kormánypárti keresztényszocialista Reichpost felhivatalosnak tekinthető kommentárjában azt írja, hogy a szentgotthárdi ügy osztrák szempontból inkább

adminisztratív, mint politikai jelentőségű. Az ügynek az a kellemetlen következménye lehet legfeljebb, hogy az osztrák határon megszigorítják a vámvizsgálatot, ami nem érdeke a nemzetközi tranzitforgalomnak. A Neues Wiener Journal is leszegedi, hogy az esetnek Ausztria szempontjából semmi politikai háttérre nincs és az osztrák hivatalos körök az incidensre a legnyugodtabban itélik meg.

A bécsi sajtó nyugodt hangjával szemben — mint Prágából jelentik — annál nagyobb izgalommal ír az ügyről a csehszlovák sajtó, amely szigorú vizsgálatot és nemzetközi ellenőrzést követel Magyarországgal szemben

A csehszlovák sajtónak ezzel az agresszív hangjával szemben hivatalos prágai helyen az incidens nyugodtan és tartózkodással itélik meg és

Prágában eddig még nem vették fontolórra, amit egyes külföldi lapok már mint tényt jelentenek be, hogy van-e ok intervencióra a Népszövetségnek.

Amíg a pontos tényállás nem ismeretes — mondják prágai illetékes helyen — addig nem lehet megállapítani, hogy van-e ok a diplomáciai közbelépésre. Pusztán újsághírek nem szolgálhatnak alapul diplomáciai akciók megindítására.

Ezútszerint élénk eszmecsere folyik a kisantant államok között és szó van arról, hogy a kisantant Budapesthez fordul felvilágosításért.

A cár utolsó külügyminisztere Az elhunyt Szaszanov portréja Pálo oguz emlékirataiban

Nizzában a napokban halt meg Szaszanov, a cári Oroszország egykori külügyminisztere. Szaszanov, aki Európa legkiválóbb államférfiai közé tartozott, a világháborút megelőző években került az orosz külügyminisztérium élére és meg is maradt abban a pozíciójában a Kelet-szki-forradalomig, mely megbuktatta. Szaszanovról, aki a cárnus bukása után külföldre emigrált, érdekesen emlékezik meg a »Cár országa a nagy háborúban« című könyvében Maurice Paleologue, Franciaország volt szeptérvári nagykövete.

Az egyik érdekes beszélgetés Paleologue és Szaszanov között 1914. augusztus 4-ikén folyt le.

»Az általános mozgósítás az egész birodalomban serényen és a legkisebb incidens nélkül folyik.

Szaszanov, akinek kiváló önzetlenségét és becsületességét oly gyakran értékeltem az utóbbi időben, oly oldaláról mutatkozott meg, amely még magasabbra emeli szememben. A jelen válságban nem csupán megoldandó politikai problémát lát, hanem ezenfelül főképpen erkölcsi problémát, amelyben még a vallásnak is

szerepe van. Egész belső munkáján lelkiismeretének és hitének titkos parancsszavai uralkodnak. Ismételtlen mondia nekem:

— Ausztriának és Németországnak ez a politikája ep oly bűnös, mint amilyen képtelen: nincs benne az erkölcsiségnek legkisebb paránya sem, lábbal tipor minden isteni törvényt.

Ma reggel, amint látom, hogy milyen kimerült a fáradtságtól, hogy milyen lázasak és karikásak a szemek, megkérdem tőle, hogy gyenge egészséggel hogyan bírja ezt az óriási munkát, ezt feleli rá:

— Az Isten segít.

Egy másik alkalommal lefolyt beszélgetésből kitűnik, hogy Szaszanov milyen politikai változásokat várt a világháborútól. Ez a beszélgetés közvetlenül a hadüzenet átnyújtása előtt történt.

»Szaszanovval kettesben villásreggelizünk.

Akadémikus csevegünk azokról az eredményekről, amelyeket majd a békekötés óráiban mindenáron ki kell csikarnunk és amelyeket csak a fegyverek erejével szerezhetünk meg. Teljességgel bizonyosak vagyunk benne, hogy Németország mindaddig

nem fog meghajolni egyetlen követelésünk előtt sem, míg harc képtelené nem válik. A mostani háború nem olyan, hogy holmi solferinói vagy sadovai csata után politikai szerződéssel végződhetnék: ez élet-halál harc, amelyben mindegyik hadviselő csoport nemzeti létével játszik.

— Az én formulám egyszerű — mondja Szaszanov — össze kell törnünk a német imperializmussal. Ezt csupán egy sor katonai győzelemmel érhetjük el: ennélfogva hosszú és nagyon kemény háború előtt állunk...

... Azonban nagy politikai változásokra lesz szükség, hogy a Kaiser-tum ne támadjon fel hamarosan romjaiból és hogy a Hohenzollernek soha többé ne emelhessek igényt a világalomra. Nem is szólva Észak-Szászország visszacsatolásáról Franciaországhoz, vissza kell állítanunk Lengyelországot és megnagyobbítani Belgiumot, ultra megalapítani Hannovert, visszaadni Schleswiget Dániának, felszabadítani Csehországot; és az összes német gyarmatokat felfüggesztani Franciaország, Anglia és Belgium között...

A zsidókérdés tekintetében Szaszanov nagyon liberálisan gondolkozott

és igyekezett mindenkor odahatni a cárnál, hogy a zsidók súlyos helyzetét megjavítsák. Erre vonatkozóan így ír Paleologue:

»Egy alkalommal Szaszanovval a zsidókérdésről beszélgettünk és mindazokról a vallási, politikai, társadalmi, gazdasági problémákról, amelyekkel kapcsolatban van. Tudomására hozta, hogy a császári kormány tanulmányozza, milyen könnyítéseket lehetne tenni azon a tulságosan önkénykedő és zaklató uralmon, amely az orosz zsidókra nehezedik.

— Különbözik pedig új szabályzatot kell majd kiadni — mondotta — a galiciai zsidók számára, akik a cár alattvalói lesznek.

Különbözik liberális eszméi nagyrészt okai bukásának is, ami kiderül az emlékiratok következő részéből:

»N... grófné Vyrubovné barátnője titokzatosan meghívott teára. Miután titoktartást fogadtat velem, ezt mondta:

— Azt hiszem, hogy Szaszanovot elbocsájtják és azonnal értesíteni akarom önt. Igen rossz hírben áll a Felség előtt...

— De mi kifogásolni valójuk van rajta?

— Kifogásolják liberális eszméit és kíméletét a Duma iránt. Azt is kifogásolják, hogy tulságosan az ön és Buchanan befolyása alatt áll. ... Ön tudja, hogy a cárné — sajnos — utálja Szaszanovot, nem bocsájtja meg neki állásfoglalását Rasputinnal szemben, akit Antikrisztusnak tekint, míg Rasputin viszont azt állítja, hogy Szaszanovon rajta van az ördög bélyege.

— De hiszen Szaszanov maga a megtestesült jámborság...! És mit mond a cárné?

— Ebben a pillanatban teljesen a cárné uralkodik rajta.

Érdekes volt Szaszanov magatartása az egykori osztrák-magyar monarchia kérdésében is. Paleologné erre vonatkozó beszélgetését a következőképp örökölte meg:

»Szaszanov, Buchanan és én barátságosan beszélgettünk azokról a kilátásokról, amelyeket az 1915. év nyit együttlükünk számára. Egyikünk sem ringatja magát illuziókban afelel, hogy a háború milyen roppant erőfeszítéseket tartogat számunkra, amelyek alól nem lehet, de nem is szabad kivonnunk magunkat, mert nemzeti életünk függetlensége forog kockán.

— Mégis — mondom én — ezeknek az utolsó hónapoknak és még inkább ezeknek az utolsó heteknek a katonai tapasztalatai igen hasznos tanulsággal szolgálnak és bűn volna, ha ezt nem fordítanók javunkra.

— Miféle tanulsággal? — kérdi Szaszanov.

Hangsúlyozom, hogy fejtegetéseim egészen magánjellegűek és jolytatom:

— Minthogy olyan kemény dolog rést vágnunk a német sziklán, az erőszak és a rábeszélés minden eszközével hozzá kell látnunk, hogy kiszakítsuk Ausztria-Magyarországot a germán koalícióból. És én azt hiszem, hogy ezt meglehetősen rövid idő alatt elérhetjük. Ferenc József császár nagyon öreg; tudjuk, hogy fájlalja ezt a háborút és nem kíván egyebet, mint hogy békében halhasson meg. Önök sorra verték az ő galiciai hadseregét; a szerbek ép most arattak fényes győzelmet Valjevónál; Románia magatartása fenyegető; Olaszország bizonytalan. A Habsburg-monarchia 1859-ben és 1866-ban sem forgott nagyobb veszedelemben, mégis ugyanez a Ferenc József akkor hozzájárult a súlyos területi áldozatokhoz, hogy megmentsse koronáját... Nos, magunk közt szólván, miniszter ur, ha a bécsi kormány beleegyezik, hogy átengedi önöknek Galiciát, Szerbiának pedig átengedi Bosznia-Hercegovinát, nem tartaná ezt ön elegendő eredménynek arra, hogy különbékét kössön Ausztria-Magyarországgal?

Szaszanov az ajkát biggyeszti és szárazon felel rá:

— Hát Csehország? Hát Horvátország? Ön meghagyndá ezt a mostani uralom alatt? ... Ez lehetetlen.

— Csak mint magánember beszélgetek önnel, engedje tehát megjelveznem, hogy abban az irtózatos megpróbáltatásban, amely Franciaországra nehezedik, a cseh és jugoszláv problémát másodrendűnek tartom.

Szaszanov ingerülten rázza a felet:

— Nem. Ausztria-Magyarországot fel kell darabolni.

Ekkor előveszem és bővebben kifejtem előbbi érveimet. Mezmagyará-

zom, hogy Ausztria-Magyarország elpártolása stratégiai és erkölcsi szempontból jelentékeny következményeket vonna maga után, hogy elsősohan Oroszországnak volna haszna belőle, hogy nyilvánvaló érdekünk és kétségbevonhatatlan kötelességünk Németország ellen összpontosítani egész offenzív és megsemmisítő hatalmunkat hogy ennek következtében, ha a bécsi kormány kielégítő békefeltételeket ajánlana, súlyos hibát követnénk el, ha ezeket a priori visszautasítanók. Egyébként kiköthetők, hogy a cseheknek és horvátoknak széleskörű autonómiát adjanak: már ez is nagyon szép győzelme volna a szlávságnak.

Mintha a kardoskodásom hatott volna Szaszanovra:

— Csakugyan — mondja rá — ezt meg kell fontolni.

Szaszanov meneszése váratlanul érte Paleologue-t és erre vonatkozóan a következőket jegyezte fel:

»A cár és Szaszanov között külpolitika tekintetében teljes volt az egyet-

értés. Ugyancsak egy véleményen voltak a lengyel kérdés dolgában is, hiszen a cár elfogadta miniszterének minden nézetét, sőt éppen őt bízta meg a lengyel néphez intézendő kiáltvány megfogalmazásával. A belpolitika egyéb kérdéseiben Szaszanovnak egyáltalán nem volt alkalma ezidőszertint érvényesítenie liberális felfogását, ezt az amugy is igen mérsékelt felfogását különben is csak mint egyéni véleményt hangoztatta. Végül a legjobb viszonyban volt Alexejev tábornokkal. Felhívást keltő kegyvesztését tehát semmiéle beválható okkal nem lehet megmagyarázni. A biztos magyarázat sajnos az, hogy a kamarilla, amelynek Stürmer az eszköze kezébe akarta kaparintani a külügyminisztériumot. Rasputin már néhány hete hangoztatta: »Török vagyok Szaszanovval, török vagyok vele!...« Stürmer a cárné ösztökölésére a nagy főhadiszállásra utazott, hogy Szaszanov elbocsájtását kieszközölje. A cárné utána ment a támogatására. A cár engedett.

Ellenpolgármestert választ a becskereké városi ellenzék

Az ellenzéki városatyák csütörtökön külön közgyűlést tartanak

Becskerekről jelentik: A várospolitikai helyzet egyre jobban kiélesedik Becskereken. Mint ismeretes, a képviselőtestület alakuló gyűlésén, amelyet december 12-én tartottak meg, az ellenzék volt többségben és elhatározta, hogy az összes városi tisztviselői állásra kiírják a pályázatot. A határozathozatal előtt a radikálisok és a magyarpártiak kivonultak, mert törvénytelennek tartották az így letárgyalását. Később az ellenzék ki is írták a határozat alapján a pályázatokot, amelyeket azonban nem sikerült a városi hatóságokhoz tenniük, mert ezt az alpolgármester megakadályozta.

A múlt héten a polgármester újra összehívta a közgyűlést, amelyen viszont csak a radikálisok és a magyarok jelentek meg és ez a közgyűlés megerősítette állásukon Alekszics Bogolub polgármestert és a főbb tisztviselőket.

Az ellenzék, mint már jelentettük, népes küldöttséget vezetett Beogradba, hogy a pártvezérelnél és a kormány tagjainál tiltakozzék a radikálisok eljárása ellen. A pártvezérek és köztük Davidovics Ljuba és Prilicsevics Szvetozár

is megígérték támogatásukat, sőt a deputáció tagjaitól származó értesülés szerint Sztankovics Szvetozár földmivelési miniszter, az egyetlen vajdasági miniszter, szintén az ellenzékieknek adott igazat és kijelentette, hogy támogatni fogja jogos követeléseiket. A miniszter kijelentette, hogy az első közgyűlés határozata jogerős, mert azt nem felebbezték meg és így minden állásra pályázatot kell kiírni.

Az ellenzék csütörtökön délután ismét közgyűlést akar tartani, amelyet a korábban hívtak össze, de Zupkovics Pavle dr. főispáni jogi referens kijelentette, hogy utasítás alapján nem engedheti át a vármegyeházát a közgyűlés céljaira. Hír szerint Sztankovics miniszter megígérte az ellenzéknek, hogy intézkedni fog, hogy a beogradi főispán engedje át a vármegyeháza termét, de az ellenzék, ha ez nem is történne meg, megtartja a közgyűlést a Jadran-vendéglőben.

Ellenzéki körökben nyert értesülés szerint az az ellenzék a közgyűlésen új polgármestert szándékozik választani, mint-hogy a pályázatot nem függesztették ki.

Százharmincnyegen pályáztak eddig a szuboticiai tisztviselői állásokra

Csütörtök délután jár le a pályázati határidő

A szuboticiai főispáni hivatalhoz a kiírt pályázatokra a következők adták be kérvényeiket:

A főügyész állásra: Rajajlovics Milor dr. jelenlegi főügyész.

Első osztályú rendőrkapitányi állásra: Szkroján Alfonz, Pajkovics Batrics, Mázsics András, Leh Ferenc.

Másod osztályú rendőrkapitányi állásra: Tikvicki István, Prodanovics Mladen jelenlegi másod osztályú rendőrkapitányok.

A javadalmi hivatal főnöki állásra: dr. Eveovics Mátyás, Jorgovics Milán és Krnajszi Milivoj.

Javadalmi ellenőri állásokra: Majszki Gábor, Minkó Sándor, Mihalcsics Zsárkó, Marics Szilvákó, Milinkovics Ágoston, Budanovics Mátyás, Sarcsevics Pál.

Javadalmi tiszt állásokra: Greskin Dusan, Létmányi József, Teleki István, Alekszics Drága, Molcer István, Reiner Fülöp, Imrics Iván, Dragosi Kristóf.

Adóellenőri állásra: Budanovics Mátyás, Kulcs Lovcia, Sinkovics Géza. Dunajev Tihomir, Franciskovics Simon, Bónis Mátyás, Sverer Mátyás.

Adóügyi állásokra: Sityarevics Emil eddigi rendőrfogalmazó, Rakics Zsárkó, Neoresics Kálmán, Vörös József, Kulcsics Milán, Budincevics István, Matkovics Lázár.

Első osztályú jegyzői állásokra: Crnkovics Antal, Neoresics Iván.

Aljegyzői állásra: Rieger Dezső.

Irodatiszti állásokra: Rudics Márkó, Pendzsics Aleksza, Marcikics Rémia, Loncsarevics Luka, Pékics Jakbo, Vukov Márkó, Mukics József, Sefcsics Géza, Ovári József, Sztankovics Petar.

A városi gazda állásra: Sztipics Péter

A főjegyzői állásra: Ynkics Ferenc.

Tisztai orvosi állásra: dr. Bjeladinovics Veljkó (Zsednik), Plavics Koszta dr. Gyurisics Mileta dr. Csóvics József dr. Crnkovics Iván dr. (Tavankat), Osztragonác Béa dr., Mardosics Luka dr.

Arvaszéki gondnoki állásra: Delics Kálmán, Csóvics Vecó, Mészáros Balázs.

Irnoki állásokra: Temunovics Géza, Dulics Lajos, Katancsics József, Pancsics Fülöp, Vukov Géza, Ivkovics-Ivan, dékics József, Sztipics Antal, Bulovicscsics Mihály, Slezák Dezső, Vujkovics Máté, Andrasics József, Lasztovics Jenő, Pavlukovics Lajos, Gresics Vojiszlav, Vujkovics Sándor, Rudics Ferenc, Rieger Géza, Mihajlovics Marján, Szabó Ferenc, Romics Béno, Balogh Antal, Mamuzsics Antal, Kopilovics Sándor, Csajkás József, Szubotics Lázár, Vukovics Lázár, Matkovics Máté, Horvácki Albe, Tumbász Ágoston, Losonczy Nesztor, Bukovics Vince, Jurics György, Székely Géza, Neoresics Katica, Puzics Gusztika, Szegő József, Vojnics-Hajdu József.

Számítási állásokra: Drenkovics István, Kulcs Ivó.

Adóvégrehajtói állásokra: Petrovics Miloyán, Vidics Nikola, Oresics Vince, Csóvics József, Sinkovics Dezső, Osztragonác Kálmán.

Adópénztárnoki állásra: Kulundzsics András.

Köri biztosi állásokra: Jovicsics Zsárkó, Vukmanov Száva, Kopilovics Ferenc, Hupkó János, Miskovics Lukács, Milinov Petar, Oravec József, Borkovics Illés, Krnajszi Grujó, Pecarszki Miladin, Ozorák László.

Pénzügyi tanácsnoki állásra: Polyakovics József.

Arvaszéki jegyzői állásra: Krnajszi Milivoj.

Szülésnői állásokra: Hegedüs Karolina, Ognyanov Katica, Nyosak István, Oresics Ivánné, Plavics Ferencné, Mészáros Verona, Babijanovics-Tumbász Anasztázia, Zvekanov Istvánné, Franck Anna, Jezer Péterné, Baka Ferencné, Pécs Szilveszterné és Szadecki Ferencné.

Kedden délutánig mindössze százharmincnyeg kérvény érkezett be. A kérvények benyújtásának határideje csütörtök déli tizenkét óra.

Száz aranymillió

Claude Farrere regénye — a Bácsmegeyi Napló olvasói számára

Karácsony előtt küldtük szét a megrendelők számára Mikszáth: Szent Péter esernyője című regényének olcsó kiadását. Azóta a posta nap-nap után hozza a leveleket, hogy lehetne-e még kapni a könyvből. Most már mindenki meg akarja venni. Sajnos: a kéréseknek nem tudunk eleget tenni, minthogy a Szent Péter esernyője című művet annyi példányban nyomattuk, ahány megrendelő, illetve előfizető jelentkezett.

Fel kell hívni olvasóink figyelmét arra, hogy a Claude Farrere regényt sem kaphatják meg utólag azok, akik a lapban elhelyezett szelvény beküldésével nem biztosítják előre a maguk számára, hogy nekik is jusson ebből a könyvből.

A Claude Farrere regény közel kétfélszáz oldalas, elsőrendű regény nyomó papírra lesz nyomtatva, a kötése is díszes, szolid lesz. Ezt a regényt tíz dinárért, illetve bekötve tizenöt dinárért csak úgy tudjuk előállítani, leszállítani, ha előre pontosan tudjuk azt, hogy hány példányban kell nyomatnunk. Nekünk is érdekünk tehát a példányszámot pontosan tudni, viszont minden olvasónak érdeke, hogy biztosítsa azt, hogy ezt a rendkívül olcsó könyvet, amellyel könyvtárának alapját veheti meg, megszerezze.

Claude Farrere: Száz aranymillió című regénye kötve 15 dinár, füzve, színes borítóval 10 dinár a Bácsmegeyi Napló állandó előfizetői és olvasói számára.

Akik a könyvre igényt tartanak, ragasszák fel levelezőlapra az alábbi szelvényt.

SZELVENY	
Kérem címemre Claude Farrere	
Száz aranymillió	
című regényét	10 dinár kölcsönben megküldeni. A vételár 15 dinár beküldésére kérek postacsekket.
olvasható aláírás	
2	
Cím:	

A könyv nyomását január 16-ikán kezdjük meg, s csak azok szerezhetik meg Claude Farrere-nek ezt a művét, akik a szelvényt e napig beküldik.

A könyv vételárának beküldésére mindenkinek szelvényt küldünk, aki a szelvényt hozzánk juttatja.

Január folyamán minden megrendelő megkapja a regényt.

Halálos ítéletet kér az ügyész a sztaribecseji gyilkosság vádlottai ellen

Szabó Mihályné ügyvédje, dr. Szekulics Milán hatalmas védőbeszédet mondott

Szerdán délelőtt lesz az ítélethirdetés

Noviszadról jelentik: A sztaribecseji apagyilkosság bünperének keddi tárgyalásán dr. Szekulics Milán védő hosszabb beszédben arra kérte a bíróságot, hogy rendelje el a vádlottak elmeheli állapotának megvizsgálását és az előterjesztéshez dr. Aradszki Mita védő is csatlakozott. Mindkét védő hivatkozott arra, hogy jogszokás a tárgyalásokon orvosszakértőket kirendelni, akik megfigyelik a vádlottak lelkiállapotát és ha valami rendellenességet tapasztalnak, rendszer-

folyamán ez ügyben tolmácsként szerepelt. A tanu megerősíti, hogy Szabó Márton beismerő vallomást tett ellenben Börcsök Mihály nem akart vallomást tenni és még a szembesítés alkalmával is megmaradt tagadása mellett, csak akkor vallott, amikor a vizsgálóbíró figyelmeztette arra, hogy vallomásával könnyít a helyzetén. Börcsök megmondási időt kért és csak hosszabb töprengés után tett később teljesen beismerő vallomást.

— *Ugy legyen —* mondotta — *ahogy az isten akarja!*

Vallomása azonban ekkor sem volt határozott.

Szabó Mihályné mindent tagadott és amikor flával szembesítették, akkor sem tett vallomást. Szabóné csak akkor ismerte be bűnét, amikor a többiek is bevallották már mindent. Ekkor mondotta:

— *Nem bánom, ha már a többi vallott, én is vallani fogok.*

Börcsök Mihályné férje rábeszélésére tett beismerő vallomást. Az elnök szembesítette a vádlottakat a tanuval. Börcsök azt állítja, hogy csak azért tett beismerő vallomást, mert a tolmács akasztófával fenyegette, amit a tanu határozottan tagad. Hasonlóan védekezett Szabó Mihályné is.

Dr. Aradszki Mita védő felmutat egy darabokra tépett levelet, amelyet össze-

a fő tárgyaláson Az elnöknek arra a kérdésére, vajjon meg marad-e hétfői vallomása mellett, azt felelte, hogy megmarad vallomása mellett.

A védőbeszéd

A már több ízben kiegészített bizonyítási eljárás ezzel befejeződött és dr. Antonijevics Dusan államügyész hosszabb védőbeszédében ismertette a bűnügy részleteit.

— A sors — mondotta — azzal sújtotta Szabó Mihályt, hogy erkölcsileg teljesen lezüllött emberek társaságában kellett élnie és így számára valóságos pokol volt az élet. A tanuvallomások szerint felesége állandóan kínoztatta az urát, fiatalabb korában pedig szeretőket tartott, folyton «vén betyárnak» nevezte és elkeserítette az életét, mert az nem volt hajlandó vagyonát felosztani. Ebben Börcsök támogatta, aki az egész bünténynek mozgató ereje. Amikor a család látta, hogy békés uton nem juthat a földhöz, családi értekezleten határozták el, hogy megölik Szabó Mihályt. A gyilkosságot programszerűen hajtották végre, abban mind a négy vádlott résztvevett, kettő mint tettes, kettő, mint felbújtó. A családi tanácsn szűz igazolás céljából előre elhatározták, hogy milyen híreket fognak Szabó Mihály elhűnéséről a városban terjesztetni. A gyilkosságot a fia követte el leiszével és amikor az öreg Szabó a több

lerántotta. A védenca bünösségét Szabó Márton vádja sem bizonyítja, mert Szabó Márton többször megváltoztatta vallomását és még a tárgyalás során is ingadozott. Az a meggyőződése, hogy a nyomozás során nem volt meg a vádlottaknak vallomási szabadsága, azt a csendőrök erősen befolyásolták. Előre megfontoltan egyszerű bittal gyilkosságot követni senki sem megy el, ahhoz más fegyvert visz magával. Különben is hol van az a bot, amellyel Börcsök állítólag elkövette a gyilkosságot. Börcsök a csendőrség besugója volt, ezért gyűlölték

A meggyilkolt Szabó Mihály

és ezért indult ellene hajsza Börcsök negyvenhét éves, a társadalomnak soha nem ártott és a jövőben sem fog ártani. Enye ítéletet kér.

A védőbeszéd nagy sikert aratott a közönség körében, úgy hogy az elnöknek kell figyelemztetni a hallgatóságot, hogy tartózkodjon a tetszésnyilvánítás-tól. Özvegy Szabó Mihályné a védőbeszéd alatt keservesen sír, Börcsök viszont közömbösen hallgatja védője beszédét.

Szekulics Milán dr. védőbeszédje

Lemaics dr. után özvegy Szabó Mihályné védője, dr. Szekulics Milán kezdte meg hatalmas védőbeszédét, melyet számos ügyvéd és bíró is végighallgatott.

— Az apagyilkosokat — mondja — mindenkor kíméletlen szigorúsággal büntették, sőt régen a mi vidékünkön az apagyilkosokat elrettentő példaként felnégyelték. A szászországi törvények szerint az apagyilkos testéből darabokban tépték ki a húst. Az ilyen tettesek lelki életét nehéz kipuhatolni és ez a probléma mindvégig felderíthetetlen is marad. Amióta a családi hatalmat az apák vették át, harcban állnak az apák és fiuk a családi birtok miatt. A brazilai őserdőkben az indiánok rendszerint erőszakosan végeznek a családfóvel.

— Szabó Mihályné bünösségére vonatkozó vádak eltérőek. Nem lehet bünnös, különben azt mondotta volna magának: bünt követtem el, átkozatok meg. A Szabó-családban Börcsök földéhsége miatt állandó volt az elégedetlenség, mert Börcsök folyton izgatta az özvegyet, hogy miért kapott földet az idősebbik leány és miért nem kapott az ő felesége is. A meggyilkolt Szabó Mihály, folyton panaszkodott Börcsökre, hogy állandóan zaklatja a családi részeseidésért, vagy legalább is ennek ellenében váltóbeli jóállásért. A meggyilkolt min-két herést megöziadta és ezután két nappal elkövezték a gyilkosságot. Ezekben az okokban kell keresni a gyilkosság igazi rugóját. A vádirat nem hivatkozik ténybeli bizonyítékokra. csupán az egyes családtagok vallomásaira. Szabó Mihályné azt vallotta, hogy férje meggyilkolásáról nem tudott mindaddig, míg a holttestet meg nem találták és leg-feljebb gyanúkok vannak arra nézve, hogy a gyilkosságba be volt avatva és igyekezett azt leplezni. A modern kriminológia minden cselekményben az egyéni rugókat keresi és szükségesnek tartja, hogy az indító okokat kipuhatolja. Hatalmas bűnügyi irodalom foglalkozik ezzel a kérdéssel és számtalan tekintélyes bűnügyi jogász vitatja azt, hogy minden büncselekménynél az összes mellékkörülményeket ki kell deríteni. A meggyilkolt fia, Szabó Márton a háboruban nőtt fel, állandóan a szálláson élt, az iskolában mindig a leg-gyengébb tanuló volt és sohasem szerette az anyját. Szadista előszeretettel szökinozta az állatot, ami a degeneráló bizonyítéka. Sohasem voltak barátai, durva volt, a gyilkosságról a legnagyobb hidegvérrel beszélt, valóságos mintaképe a beszélművelten apagyilkos-nak. Egy ismert büntetőjogász szerint az apagyilkos rendszerint abnormális ember, aki nem úgy gondolkozik, mint

Dr. Belajdzics törvényszéki elnök

rint elrendelik a vádlottak elmeheli állapotának megvizsgálását.

— A jelen esetben azonban — mondták a védők — a bíróság eltért ettől a régi szokástól noha számtalan körülmény mellett szól, hogy a vádlottak elmeheli állapota nem normális. Az egész család degenerált és a vádlottaknál lelki hiányosságok észlelhetők. Lehetetlen, hogy egy tizenéves fiú, akit az apja szeretett, minden ok nélkül gyilkoljon. A fiú abnormális lelkiállapotára vall az is, hogy a legfontosabb momentumokra nem emlékszik, így amikor az elnök megkérdezte, hogy miképp történt a gyilkosság, bambán azt felelte, hogy már nem emlékszik erre. Szellemi képessége erősen korlátolt, ez a negyedik napja tartó tárgyalás során eléggé bebizonyo-

Dr. Szekulics Milán özvegy Szabóné védője

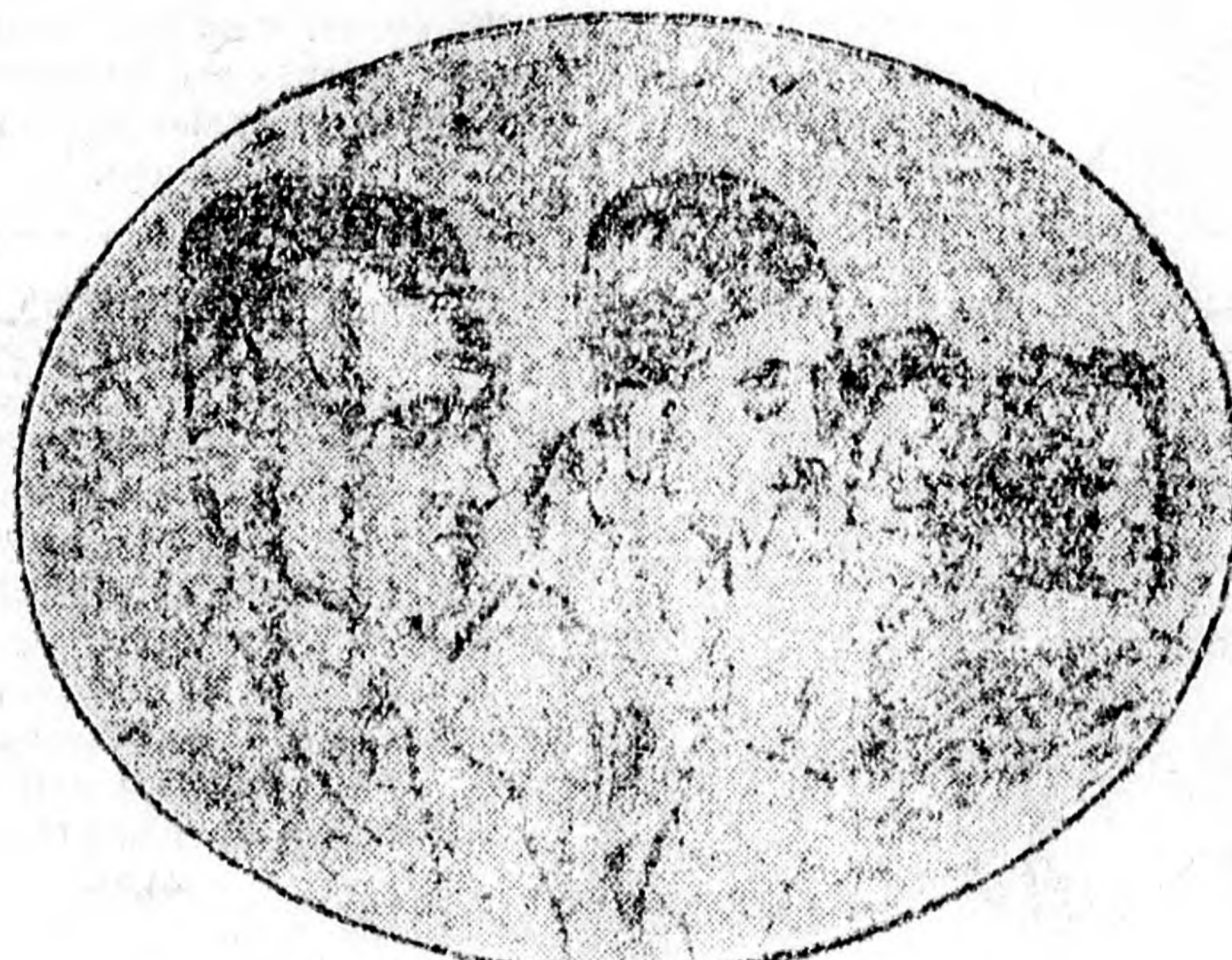
sodott. Erősen szadista hajlama, kínoztatta vasvillával szurkálta az állatokat és amikor ennek okáról megkérdezték, azt felelte, hogy különösen felízni, ha az állatokat verheti, mert azokat nem szereti. Anyja, testvérei iránt nem mutat semmilyen szeretetet, viszont anyjára ravasz, hogy azokat a legsúlyosabb vádakkal illeti. Súlyos pillanatokban nevet. Börcsök Mihály nyomoréknak született, balkezén hiányoznak az ujjak, zsongori, fukar ember, aki boldog, ha néhány centimétert elszáthat szomszédja földjéből.

Mindezekért a védők kérik a vádlottak elmeheli állapotának megvizsgálását. A bíróság később fog dönteni a védők előterjesztése felett.

Újabb tanuk

Az elnök a bizonyítási eljárás befejezése ellenére még beidéztette Brankovics Lukian tolmácsot, aki a vizsgálat

A vádlottak

Szabó Márton, Börcsök Mihály, Szabó Miria

ragasztott és két üveglap közé helyezte. A levelet Szabó Márton írta a fogházban és azt Börcsök Mihályhoz csempészte. Szabó Márton megkérdezte az elnök, mire a vádlott kilelentette, hogy a levelet ő írta, de annak tartalmára nem emlékszik. A levelet Börcsök egyik előző levelére válaszképpen küldötte. Az elnök íráspróbát véttetett Szabó Mártonnal és megállapította, hogy a levél teljesen meggyezik a vádlott kezírásával.

Börcsök Mihály kijelenté, hogy az eltépett levélben Szabó Márton azt írta, hogy csak azért árulta el társait, mert Bolanics csendőrmester kényszerítette erre.

Szabó Márton (hevesen): Nem igaz. A csendőr nem is volt az irodában.

Az elnök ezután Lázics Pétert, a noviszádi fogház felügyelőjét szólította elő, aki elmondja, hogy két csempésztett levelet fogott el, egyiket Börcsök, a másikat a fiu írta. A leveleket a kenyer bélébe rejtették.

Barics Pétert, aki lopás miatt az ügyészség fogházában tölti nyolc havi fogházbüntetését, elmondta, hogy Börcsökkel két hónapig közös cellában volt. Tudomása van arról, hogy Börcsök két ízben kapott levelet. Arról azonban nem tud, hogy a vádlottak a fogházban egymással megbeszéléseket folytattak. Börcsök a cellában többször sírt, és ártatlanságát hangoztatta.

Az elnök ezután újból maga elé szólította a hétfői tárgyalás folyamán hamis tanulás és bűnrészesség gyanúja miatt letartóztatott Balzám Pál tanut, aki szorongos fogházór kísérletében jelent meg

fejlesztés ellenére egy pillanatra, mintegy védekezésképp felállt. Börcsök Mihály egy doronggal végzett vele. A fiu beismerő vallomást tett, de a többiek helyzetén nem könnyít az a körülmény, hogy visszavonták beismerő vallomásukat, Börcsök pénzsóvár, földéhes züllött erkölcsű ember, aki a feleségét is áruba bocsájtotta, ha előre megfizetik. Az előre megfontoltság teljes bizonyítást nyert. A legnagyobb hidegvérrel hajtották végre a tettet, kiosztották maguk között a szerepeket és a gyilkosságot borzalmas kegyetlenséggel hajtották végre.

Mind a négy vádlottira halálbüntetést kért.

A védőbeszéd

Dr. Márkus Demeter, Szabó Márton kirendelt közvédője védőbeszédében utalt védenca tapasztalatosságára, fiatal korára és arra, hogy teljesen anyja és sógora befolyása alatt állott. Enyhítő körülménynek kell betudni a vádlott beismerő vallomását.

Dr. Lemaics Jován ügyvéd, volt főügyészhelyettes, Börcsök Mihály védője beszédében kifejtette, hogy meggyőződése szerint ártatlan embert véd. A vádlott bünösségét semmi bizonyíték nem támogatja, az egész bűnügynek özvegy Szabó Mihályné a rossz szelleme, harcias és fenyegető magatartása a fő tárgyalás a tanukkal és a tolmáccsal szemben, erőszakos viselkedése, a tigris vad ösztönére emlékeztet. Erről az aszszonyról elhihető, hogy saját házában is rémuralmat folytatott, pokoli tervet eszelt ki, amelyre az egész családot be-

mások és nem ismeri el a tekintélyt. A gyilkosság elkövetése után Szabó Márton bambán és minden lelki megrázkód-

tatás nélkül folytatta napi munkáját. A fogházban arra kérte a védőit, adjon neki pénzt, hogy jobb kosztot vehessen

Dr. Lampel Béla ügyvéd és hitves tanácsos

és szebben öltözködésük. Valamennyi vádlott közül azonban öv. Szabó Mihályné a legabnormálisabb. Alkoholista családból származik, nagyapja és anyja iszákosok voltak. Bármint föl lehet ellene hozni, de ha részese volna férje meggyilkolásában, ez a cselekedete érthetetlen, mert minden érdeke ellen szól. A tanuk semmit sem tudnak ellene felhozni. Erélyesen tudott rendet tartani a házban, mert férje erélytelen és gyenge volt és gyermekei, míg odahaza voltak, kivétel nélkül jól viselkedtek. Az öregasszony mintaképe a parasztiasszonynak, aki a föld befolyása alatt áll és ahhoz föltétlenül ragaszkodik. Féltelesen őrizte a megszerzett vagyont és féltette minden anyagi megerheléstől. A paraszti-internacionálé pszichológiája, a földhöz való göresös ragaszkodás és a földhesség szenvedélye, sokszor

elődézett már családi forradalmakat és már lázadáshoz is vezetett. Ez a földhesség vonul végig Szabó Mihályné életén, aki férje hadbavonulása után átvette a családi birtokot. Szabó Mihályné nem vétkezett és bűnösségéhez hiányzik is a magyarázat. Ha valaki, úgy Börcsök volt az, aki mint földnélküli, apósa pénzén akart földhöz jutni. Szabó Mihálynénak nem volt szüksége férje elpusztítására. Az ördög nem olyan fekete, mint amilyennek festik és ez az asszony sem olyan borzalmas, mint ahogy a vádirat feltünteti. A többi vádlottnál érthető a gyilkosság elkövetése. Börcsök a bűnügy pókjá, aki előre kifeszítette hálóját, hogy a család többi tagját hálójába kerítse.

Dr. Szekulics ezután több példát hoz fel, hol hasonló esetekben felmentő ítélet hoztak a bíróságok és hivatkozik a tisztaeszlári pörre, amikor a fia saját apját vádolta a gyilkossággal. A vádlott bűnössége mellett azonban nem elégséges marasztaló ítélet kimondására. A bírónak, szerinte, ebben az esetben a vádlott lelkiéletét kell kiismerni és annak alapján megállapítani, hogy bűnös-e vagy sem. Igazságos ítéletet kér. Szekulics védőbeszédre nagy tetszést aratott. A legutóbbi időben a törvényszéki teremben elhangzott védőbeszédnek legértékesebbjének tekinthető dr. Szekulics beszéde.

Ujból eljárást indítottak a noviszadi zárdafőnöknő ellen

Noviszadról jelentik: Az egész Vajdaságban nagy feltűnést keltett annak idején Pejics Maria-Polixenának, a noviszadi apácázárda főnöknőjének letartóztatása. Pejics Máriát — mint ismeretes — azzal vádolták, hogy Magyarországból irredenta imakönyveket hozatott és ezeket a hívők között szétosztotta, ami által hazadrulást követett el. A rendőrség annak idején őrizetbe vette a zárdafőnöknőt, de a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte. A vizsgálóbíró végzését az

ügyészség megfellebbezte, de a noviszadi törvényszék vádtanácsa nem adott helyt a fellebbezésnek és a zárdafőnöknő ellen megszüntette az eljárást. Az ügyészség ismét felfolyamodással élt és a felebbviteli bíróság vádtanácsa, amely dr. Djurjev Bosko elnökléte alatt tárgyalta az ügyet, megváltoztatta a törvényszéki vádtanács végzését és újból elrendelte a büntető eljárás lefolytatását Pejics Mária-Polixena zárdafőnöknő ellen.

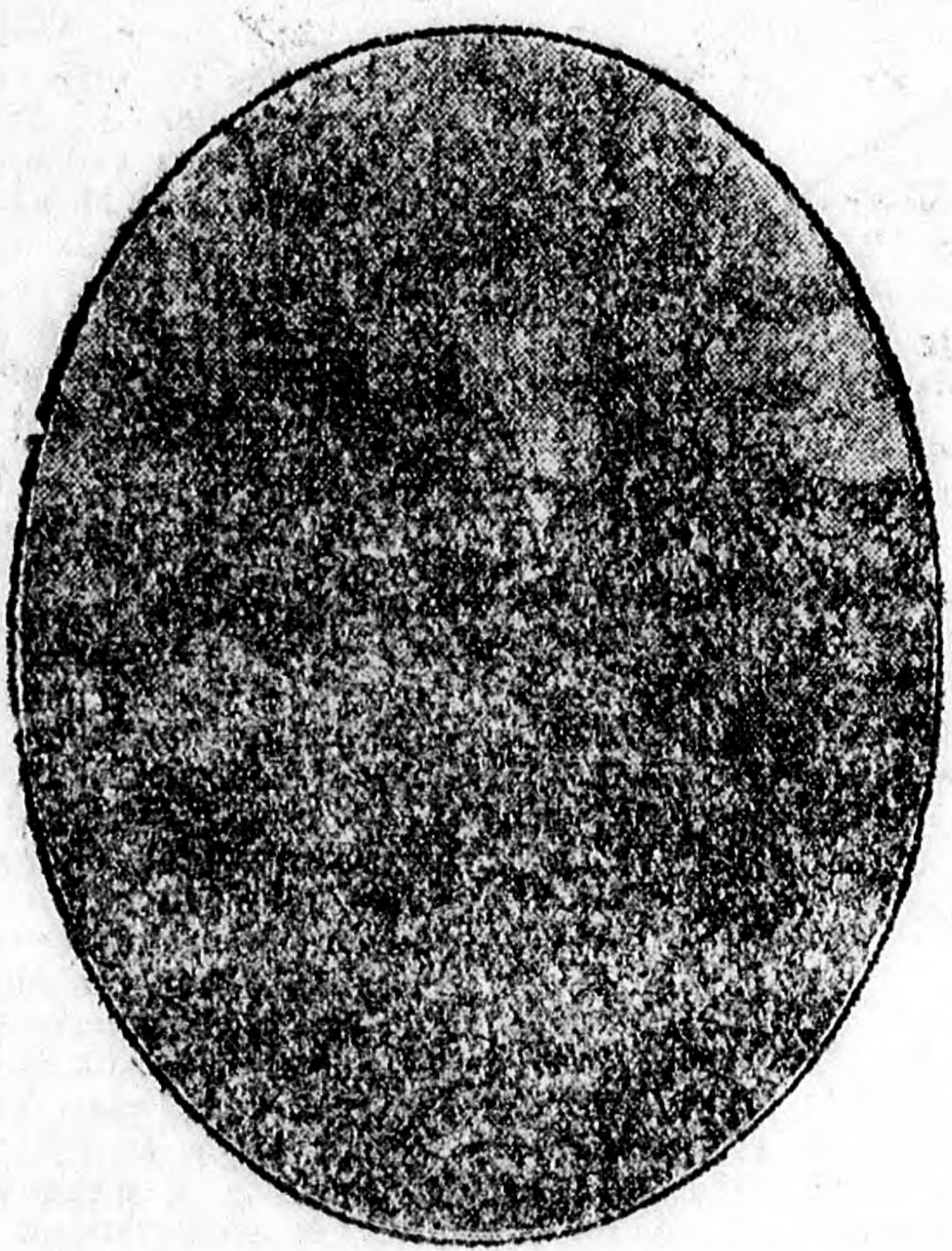
Meggyilkolják és kirabolják a kivándorlókat az amerikai csempészek

Nyolcszáz utas tűnt el egy havannai csempészhajón

Newyorkból jelentik: Legutóbb ismét az a hír terjedt el, hogy a csempészek, akik bevándorlókat visznek Délamerikába és az Egyesült Államokba, utasaikat

A kapitány, amikor észrevette, hogy a rendőrség hajója közeledik, a kivándorlókat összeláncolta és lezáratta őket a hajólenébe egy szűk, teljesen elzárt részébe, ahol valamennyien megfulladtak volna, ha a rendőrség idejében fel nem fedezi a rejtékhelyet. A kivándorlókat természetesen deportálták. Sokszor azonban a csempészek mindjárt a hajórászállás után összeláncolják a kivándorlókat és ha rendőrhajó közeledik, beledobják őket a tengerbe. Hivatalosan csak egy esetet tudnak, amikor a csempészek így jártak el a kivándorlókkal. Ez augusztus 27-én történt. A kubai rendőrség letartóztatta a havannai Kalfornia-szálló tulajdonosát, akinek hajójára nyolcszáz délkelet-európai kivándorlót hajóztak be, akiket azután többé sohasem látott. Az eltűnt kivándorlók felkutatására indított nyomozás még mindig nem vezetett eredményre.

kifosztják és meggyilkolják. Ezekkel a hírekkel szemben, amelyek különösen a keleti és déli európai államok közvéleményét nyugtalanították, az amerikai sajtó az utolsó négy hétben nem tud semmit ilyen hírekről. Hasonló esetek az amerikai lapok szerint utólagra augusztusban és szeptemberben történtek meg az óceánon. A kubai rendőrség most elfogott egy csempészhajót, amely alkoholt és bódítóitalokat szállított és bevándorlókat akart átcsempészni a határon. A hajó kinalakat, japánokat, görögöket, törököket, olaszokat és oroszokat akart illegitím uton az Unio területére vinni. A kinalaktól és japánoktól fejenként hétszáz dollárt, az európaiaktól háromszázat kértek. Az embercsempészség különben azért is fényes üzlet, mert többnyire leánykereskedélemmel van egybekötve.

Csozics Pál őrmester, Matija Laszlovic k. plár, Szliokó Mihály k. plár

Börcsök Mária védője

Dr. Aradszki Mita tiszta jogi érvekkel támasztja alá Börcsök Mária védelmét. Hangoztatta védence ártatlanságát és bizonyítja, hogy Börcsök Mária nem lehetett felbujtó, sem bűnszegéd. A főtárgyaláson egyetlen momentum sem merült fel, ami ellene bizonyítana. A felbujtáshoz feltétlenül szükséges, hogy a felbujtó reaszuggerálja akaratát a bűntársára. Hivatkozik három Wlassics Gyula jogi munkájára, amely éles határvonalat húz a szukcesszió és koordinált felbujtás között. Az sem igazolódott be, hogy Börcsök Mária bűntárs volt és hogy résztvett édesapja elhurcolásában. Börcsök Mária legfeljebb mint bűnpártoló lenne felelősségre vonható, de a Btk. 378. szakasza az ilyen esetben, vérrokon számára teljes büntetlenséget biztosít. Élesen bírálja a védő ezután a csendőrség eljárását, hogy kizárásokkal erőszakoltak ki vallomásokat. Az özvegy csak annak a hatására alatt tett beismerő vallomást, mert tudta, hogy fiát kegyetlenül kínozzák. Börcsök Mária ellenben sohasem tett a csendőrségen beismerő vallomást, mert áldott állapotban volt és nem bántották. Csak a családnak azok a tagjai vallottak, akiket a csendőrség

vert. A vizsgálóbíró előtt azért tett Börcsök Mária beismerést, mert könnyítést helyeztek számára kilátásba, azt, hogy hazatérjen és majd megláthatja gyermekeit. Műtán az ígretet nem teljesítették, visszavonta vallomását. A degenerált Szabó Márton vallomása nem vezetett komolyan a védő szerint. Felmentést kér. Délután egynegyed négy órakor a bíróság a tárgyalást elnapolta és az ítélet-hirdetést szerda délután tíz órára tűs-té ki.

A vezető

RÁDIO-

LÁMPA

KREMEZEKY

Minden ócinak legjobban megfelelő típus!

Kapható minden rádióüzletben

Főlerakot:

Konrath D. D. Subotica

Előfizetési felhívás

A világháború alatt észlelték először azt az érdekes tömegpszichológiai jelenséget, hogy a nép legszélesebb rétegében is fellépett az érdeklődés a világesemények iránt. Ennek első természetes következménye az lett, hogy az újságolvasók tábora hatalmasan megnövekedett. Ez a körülmény teljesen átalakította az újságírást és az újságot. Azelőtt az újság az olvasóknak meglehetősen szűk körű, egyforma műveltségű csoportját szolgálta ki és még a nagy világlapokat is minden országban csaknem ugyanaz a szociális elhelyezkedésű réteg olvasta. Ehhez képest az újság arra törekedett, hogy azokat az eseményeket ismeresse, amelyek az ő olvasótáborát érdeklik. Ugyanezek a szempontok vezérelték az újságok vezércikkjeinek és már — akkor divatos — irány-cikkjeinek megírásában. A háború alatt mindez teljesen megváltozott. Az emberek maguk jobban belakerültek a világeseményekbe, maguk csatlódtak a történelmet és így jobban érdeklődtek az események iránt. A háború után is ugyanez maradt a helyzet és a modern újságnak azzal kell számolnia, hogy kereskedők, iparosok, munkások, földművesek és intellektuálisok egyaránt hozzátartoznak olvasótáborához. Az olvasóközönség legkülönbözőbb rétegeinek érdeklődését kell kielégíteni és ezért a modern újság kénytelen volt arra törekedni, hogy minél jobban kiépítse hírszolgáltatását. Jogos büszkeséggel mondhatjuk, hogy hírszolgáltatás tekintetében a Bács megyei Napló az országban első helyen áll. A lapnak állandó tudósítói vannak a Vajdaság minden községében és az ország minden városában, szerkesztősége van Szabotican kívül a belvidéki Beograd-

ban, Zagrebban, Noviszadon és Szomborban, szerkesztőségi kirendeltsége Szentán, Beeskereken, Vrsacon, Kikindán, Pancsevón, Szaribecsen, Petrovoszelón, Topoldn, Vrbasson, Kuldn, Apatinban, Csakovecen és Murszkaszobotán. A világeseményekről budapesti és bécsi szerkesztőségeink értesítenek bennünket, de tudósítói szolgálatunk kiterjed a világ valamennyi kulturális és kereskedelmi központjára. Ezért jó lap a Bács megyei Napló, amelynek előfizetési költségei épen említett évente sok-sok millióra rugnak. Ezt a pénzt teljes egyedül az olvasótól kapjuk. Minden egyes új olvasó, új előfizető, módot ad új hírszolgáltatási területek meghódítására és ezzel a lap nyilvános továbbra emelkedését idézi elő. Ezért fordulunk az olvasóközönséghez azzal a kérdéssel, hogy a nagy élt: minél jobb, érdekesebb és tartalmasabb viság előállítását előfizetésével könnyítse meg. A Bács megyei Napló előfizetési ára Szabotican házhoz hordva, vidéken postán kézbesítve

negyedévre	165 dinár
félévre	330 "

All 1928 január 1-től egy félévre előfizet, részt vesz a Bács megyei Napló sorsjegytársulatában, minden ráfizetés nélkül látszik a következő negyed osztály-sorsjegyekkel

99.101-től	99.500-ig
108.801-től	108.900-ig
110.101-től	110.200-ig

E háromszáz sorsjegy nyerceménnyel minden levonás nélkül a Bács megyei Napló féléves előfizetőinek jutnak. Azok, akik példányonként, de állandóan megveszik a Bács megyei Naplót, tíz dinárért kapják meg Claude Farrere: Száz aranymillió című érdekesítő regényét, melynek bolti ára 35 dinár.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Január 10-ikén: *Boris Gudunov.* A legnagyobb orosz opera, írta: Musorogov. (A beogradi opera vendégjátéka.)

Január 11-ikén: *Az elvarázsolt szépség.* Cajkovski fantasztikus baletje. (A beogradi opera vendégjátéka.)
Jegyvadás péntek, január 6-ikától.

— **Manojlovics Dusan főispán** Beogradban. Manojlovics Dusan, Szubotica város főispánja kedden délután Beogradba utazott. Manojlovics Dusan kihallgatásos jelenik meg Vukicsevics Velja miniszterelnöknél.

— **A pápa vasárnap szenteli püspök-ké Serédy Jusztiniánt.** Rómából jelentik: XI. Pius pápa január 8-ikán, vasárnap szenteli fel a sixtusi kápolnában Serédy Jusztiniánt, az új esztergomi hercegprímást. Serédy Jusztinián esztergomi bevonulásának napja még nincs meghatározva, csak annyi bizonyos, hogy január 17-ikén indul el Magyarországra, ahol első útja Pannonhalmára vezet és itt fogják megállapítani Esztergomba való bevonulásának napját és programját.

— **A királyné névnapján táncmulatságot rendez Szubotica város.** Mint minden évben, az idén is fényes táncmulatságot rendez Szubotica város tanácsa Öfelsége Mária királyné születésnapja alkalmából. A bálát ebben az évben a régi szokástól eltérőleg nem a városháza dísztermében, hanem a Városi Színház koncert-termében fogják megtartani január 9-ikén hétfőn fél tíz órai kezdettel. A bál védnöke Sztipics Károly dr. polgármester. A meghívókat kedden küldték szét. Reklamálásokat a polgármesteri titkárnál a 34. számú telefonon kell eszközölni.

— **Bírósági kinevezések.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter Leposavics Jován bánátszki-karlovaci joggyakornokot az ottani Járásbírósághoz jegyzővé, Guelmino Alekszandert a dárđai Járásbírósághoz irattari hivatalnokká nevezte ki.

— **Öt évi fogház királlysértésért.** Noviszadról jelentik: Uvalin György szariziváci földművest áprilisban a noviszadi törvényszék öt évi fogházra ítélte királlysértésért. A felelbiteli bíróság kedden a semmiségi panaszt elvetette, így az ítélet jogerőre emelkedett.

— **Február közepén ül össze ismét a hácskai tartománygyűlés.** Szomborból jelentik: A hácskai tartománygyűlés állandó választmánya szombaton, hétfőn és kedden ülést tartott Klicin Mitá elnöke alatt. Az elnök az államtanács két döntését ismertette. Az államtanács egyik döntése szerint az árvaszék gondnok bizottságának elnöke nem a főispán, hanem a tartományi választmány elnöke. A másik államtanács döntés hatálytalanította Lahovics Ernő árvaszéki elnököt való kinevezését, mert az árvaszéki elnököt a tartománygyűlésnek kell megválasztania. A tartománygyűlés elhatározta, hogy negyvenezer dinárért nemesített gyümölcsfákat fog beszerezni, amit egyharmad értékért fog eladni a termelőnek. A választmány végül elhatározta, hogy a hácskai tartománygyűlést február közepére hívja össze.

— **Elhozták a lövöldöző temerini mezőrt.** Noviszadról jelentik: Urosevics Zsárko temerini dobozofőnök mezőrt a temerini határban katonai leggyverrel több lövést tett Morgenthaler János hácskai-jaroki földbirtokosra, mert az fiával keresztülment a temerini földeken. A földbirtokos súlyos sebesülést szenvedett az arcán. December 22-ikére tüzetek ki a főtárgyalást ebben az ügyben, de Urosevics nem jelent meg. A bíróság elrendelte Urosevics körözését és ennek alapján most Temerinben elfogták a tettest és bezárították a noviszadi ügyészség fogházába. A főtárgyalást hamarosan meg tartják a noviszadi törvényszékben.

Radics és Pribicsevics nem hagyják el egymást

Radics István cáfolja a parasztdemokrata koalíció bomlásáról elterjedt híreket

Zagrebból jelentik: A politikai élet újévi szenzációja a néhány beogradi és zagrebi lapnak az a híre volt, hogy a parasztdemokrata koalícióban, illetőleg annak parasztpárti részében súlyos krízis támadt, mert a Radics-párti képviselők egy része elégedetlen a Pribicsevicsel való barátkozással, mert ez szerintük rontja a párt helyzetét a nép körében. A lapok hozták annak a memorandumnak szövegét is, amelyet állítólag Preka Nikola, Baesinics Rude, dr. Kezman Lujo, Krpan Kisló képviselők vezetésével a parasztklub vagy husz tagja írt alá, amelyben élesen állást foglalnak a pártvezetőség ellen s azzal a váddal illeti, hogy *kizdrólag Radics István családjának intenciói szerint jár el.* Követelik, hogy a nem rentábilis zagrebi horvát parasztpártot likvidálják, a párt lapját, a »Narodni Val«-t válaszzák el a Radics-féle szláv könyvkereskedéstől.

Ezeket a híreket egy ízben már megcáfolta egy Radics István, mint Pribicsevics Szvetozár, Radics István most a *Bácsmegeyi Napló* zagrebi tudósítójának hétfőn újabb nyilatkozatot tett erről a kérdésről:

— A beogradi lapok — mondotta Radics — amelyek a kormány rendelkezési alapjából élnek, új Nikicseket fedeztek fel, az azonban a szerencse, hogy ezek a Nikicsek a valóságban nem léteznek. Azokból a »teleplezésekből«, amelyeket ezek a lapok közölnek, egy szemernyi sem igaz. Én *semmitéle memorandumot nem kaptam.* Minden poli-

tikus kérdésben, különösen pedig a két szövetséget párt együttműködése kérdésében nemcsak teljes egyetértés, hanem legnagyobb részben valóságos lelkesedés észlelhető úgy a parasztpárt, mint a független demokrata képviselők sorában. Igaz, van néhány képviselő, akik nem nagyon lelkesednek a koalícióért, mert az ő vidékükön még túl élénk az emlékezés arra az elkészeredett harcra, amelyet a két párt vívott egymás ellen és amelyek helyenként vérbe is kerültek, de ezek kivételek, amilyenek vannak Pribicsevicsék sorában is. Tulzán nélkül mondhatom azonban, hogy a két klub minden képviselője, legalább is észszerűség okából, hivat a jelenlegi politikánkunk.

— Ami a *Narodni Val* tulajdonjogát illeti, az február 1-én formálisan is megszűnik a »Szláv könyvkereskedés« tulajdona lenni, de nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a könyvkereskedés netáni hasznát huz belőle, sőt a lapra, mivel még fiatal és kevés a hirdetése, jelentékeny összegeket ráfizet.

— Hogy mennyire egységesek vagyunk, azt be fogja bizonyítani a két párt közös zagrebi manifesztációja, amelyet január 20-ika táján rendezünk.

— Az egész ügy közönséges kitalálás, amelynek az a célja, hogy elválasszon bennünket a független demokratáktól és hogy egyikünket aztán bevonják a kormányba. Mert ilyen ajánlatot kaptam én is, Pribicsevics is. Ez a kísérlet azonban nagy tévedésen alapszik, mert *mi nem hagyjuk el egymást.*

— **A szuboticei halálos újévi bícskázás ügyében jogerős az ítélet.** Noviszadról jelentik: A tavalyi újév éjszakáján Szubotican Kamp József és Tamás János az uccán összezeszeszték és Kamp zsebkésével halálos szurást ejtett Tamásin, aki rövid idő múlva behalt sérülésébe. A szuboticei törvényszék öt évi börtönre ítélte Kamp Józsefet, a felelbiteli bíróság pedig az ítéletet három évi fegyházra változtatta. A semmitészek kedden elvetette a semmiségi panaszokat.

Legnagyobb választás év
S E L Y M E K E B E N
és divatárakban legolcsóbb árakon
resz. e. fizetésre 1344
„ELITA“ gyári lerakhatni
NOVISAD, Mileticeva 19

A Városi Kávéházban ma este már az új francia jazz-band hangversenyzik.

Tizenkét százalékkal több gabonája termelt az idén Németországnak. Berlnből jelentik: A német birodalmi statisztikai hivatal most közli a német termés ideai végleges adatait. E becslések szerint a gabonatermés tizenkét százalékkal nagyobb a tavalyinál, a burgonyatermés is nagyobb huszonöt százalékkal. Az ideai rozstermés 68.24 millió q, a búzatermés 32.8 millió, a burgonyatermés 375.5 millió q. A termés csak mennyiségileg sikerült, minőség tekintetében jóval gyengébb a tavalyinál.

— **Herriot cikke a Szavremena Opina-ban.** A községpolitikai célkitűzéseket tárgyaló és az önkormányzati munka modern megalapozását célzó folyóirat legújabb számában Herriot Eduard francia közoktatásügyi miniszter. Lyon város polgármestere, ismét cikket írt »Iniciatives Municipales« címmel. Dr. Lingren Homer, newyorki egyetemi tanár folytatja cikkorozatát a városvezetés amerikai módszereiről. Dr. Sztójadinovics Miloszláv, a lap szerkesztője, közönségi reformokról, a tisztviselőkérdésről és Bécs várospolitikájáról írt tanulmányokat. Számos érdekes cikk foglalkozik ezenkívül a községek és városok feladataival, a szovjetországi községek berendezkedésével és közli a lap az új városi törvény tervezetét.

Dr. Schreiber Zoltán szemspecialista, operateur megkezdte rendelését. Rendel 9—12, 2—4-ig. Kralj Alekszandra utca 15.

— **Ne bántsd az állatot!** Sztaribecsejéről jelentik: Weiss Péter harminchat éves kocsis, Hubert Antal novivrbászi lakos kocsisa gazdája megbízásából egy lovat szállított yvalog Csurógról Vrbászra. Weiss Szrbobránba érve megállt a Tamburasev-féle vendéglő előtt, a lovat az egyik fához kötötte, ő pedig betért a vendéglőbe, ahol mulatni kezdett. Weiss, amikor megelégette a mulatást, eltávozott, de alig tett pár lépést, ékteleen szitkok közepette rugdálni kezdte a lovat. A ló megvadult és egy őrizetlen pillanatban fejberugta a kocsiat, aki eszméletét vesztye összerogyott. Rögtön orvosi kezelés alá vették és sürgősen be szállították a vrbászi Horz-féle szapatóriumba, ahol pár órai káros szenvedés után meghalt.

Dr. Szántó Gábor orvos külföldi tanulmányutjáról megérkezett s rendelését újra megkezdte.

— **A noviszadi újságíróestély sikere.** Noviszadról jelentik: A noviszadi újságíróestély Szilveszter-estéje a legfényesebben sikerült. Előkelő közönség zsufolással töltötte meg a tőzsde nagyertermét, a publikum sorában látható volt dr. Dunyverszki Gedeon, a tőzsde elnöke, dr. Petrovics Brankó főtitkár, dr. Mirkovic Miho, dr. Adamovics Pera városi főorvos, és számos más előkelőség. A konferanszié tisztjét Kottas Aladár hírlapíró szellemesen és ötletesen töltötte be. Ungváry Andor zongoraművész zene számjai nagy tetszést arattak és a műsor második részében a művészek közkivántára ismét a zongorához kellett állni. Dr. Adamovicsné-Dubszka operafőkező énekszámjai kimagasló eseménye voltak az estélynek. Zongorán Ungváry mester kísérte. Fuchs Györgyné bájosan előadott német énekszámokkal váltott ki jól megérdemelt sikert. Fuchs György kacagató kuplét állandó derűltétségben tartották a közönséget. Vranics Mane hatalmas baritonján gyönyörű énekszámokat adott elő, hosszas tapsot aratva. Zongorán Morzsinec Hinkó katonai karmester kísérte művészielen. A hangversenyt tombola, majd tánc követte. A tánczenét a kltőző Virág Tóni zenekara szolgáltatta.

Erényöv

Egy berlini asszony, névszerint Schuller Róza, szenzációs találmánnyal lepte meg az emberiséget. Fel-találta az erényövet. A találmány persze nem új, hisz már a tizennegyedik században is erényövvel védekeztek nejeik hütlensége ellen a csatába induló lovagok. A párisi Cluny-muzeumban láttam két ilyen erényövet. Ottromba kintzszerszámok, melyek akkora patent lakattal záródtak, mint egy jól megtermett modern kapukulcs. Am Róza asszony védőhídlője már kellemesebb (szinte öröm viselni!), lágyan simul a testhez és sclyemből meg ezüsből van szövve. A zdr: egy kombándt lakat, de lehet kulcsrajdrót is kapni. Azonban... valami baj lehet a mai házaspárokkal... senki se akar erényövet venni! Alig egy-kettő ket el. A nők érthetően nem kapkodnak utána, de a férfiak? Erkölcstelenebbek lettek? Vagy félnek a veledrő sok kellemetlenségtől? Képzeljék el, egy mai sokgöndu, szórakozott, ideges ember valahol elhagyja a kulcsot! A becsületes megtaláló elviszi a rendőrségre, a'ol aztán hivatalos rendőri bizottság konstatlnd, hogy beleillik-e a kulcs a zárba. Vagy esetleg lakatot kell hivatalni, hogy a kulcsot esindljön!

A lakatosoknak mindenestre jól menne. A jövőben nemcsak a betörők, de a dönszadnok is átkulcsal ruccanódnak ki, amiből viszont újabb komplikációk származnának: a Nagy Csárdó összecseréli az erényövek kulcsait és a szőke asszony kulcsával próbálná a fekete lakatját...

Jobb nem részletezni. Tiszta szerencse, hogy a mai nők nem szorúdnak az erényöv védelmére. Mert minek védeni azt, ami nincs? ...

— **Az SzMTC műsoros estéje a Lloydban.** Az SzMTC szombat este kilenc órai kezdettel a Lloydban műsoros estét rendez, amelyen a legjobb szuboticei műkedvelők fognak közreműködni.

— **Száztíz éves a szuboticei színház.** A szuboticei Városi Színház megnyitásának első évfordulóján, január 10-ikén a beogradi opera fog vendégszerepelni a »Boris Godunov« előadásával. Ugyancsak ebben az évben van száztízedik évfordulója annak, hogy Szubotican állandó magyar színtársulat játszott. Ebből az alkalomból Petrovics Koszta főmérnök hosszabb cikket írt a Pozorišni List ünneplő számába, amelyben visszatekint a szuboticei színházszáz száztíz éves múltjára és nagy terjedelemben foglalkozik a múlt évi színészélettel is.

Orvosi szaktekintélyek
torokgyulladás, megfűlés, náthaláz ellen legtöbbször a **Parflavin-pasztillákat** ajánlják, mert ezek megsemmisítik a szájba és garatüregbe került betegségek okozókat, a gyomrot nem támadják meg és kellemes a ízük. Kapható gyógyszerárakban 10330

— **Meso-délután.** A szuboticei Műpártoló Kör január 6-ikán délután 4 órai kezdettel nagyszabású szerb és magyar gyermekmese délutánt rendez a Népkörben. Ez alkalommal színpadra kerül a Hétszerep énekes mesejáték. A darabhoz igen sok és szép ruha készült és a darabban előforduló táncszámok szenzációs látványosságot fognak nyújtani. Az előadás tiszta jövedelmét a Péter Vazul szegény gyermek-népkönyvháza javára fordítják. Jegyek már kaphatók a Krčevci-féle könyvkereskedésben.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
bőlyegkereskedés Szubotica Crl'a Metoda trg 53
(Tervez témpommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegeken. Legújabb kiadások alig van minden nagyságban és katalógusok rakárón. 1417

— Uj elhelyezkedési beosztás a noviszdai katolikus templomban. Fáth Ferenc noviszdai apátesperes, plébános szilveszteri beszédében örömmel állapította meg, hogy a férfitársaság vallásosabb, mint volt azelőtt és az eddiginél nagyobb mértékben és nagyobb buzgalommal járul a szentiségekhez. Az apát-plébános elrendelte, hogy a templomülések jobboldalát ezentul kizárólag a férfiak részére tartásuk fenn, míg a nők a baloldalon kapnak helyet.

— »Az ügyvéd és a férje« másodszor. Pénteken, Vízkereszt napján este nyolc órai kezdettel a »Népkör« színházterében Szabó Marci együttes, másodszor hozza színre »Az ügyvéd és a férje« című nagyszerű háromfelvonásos vígjátékot Píukovich Manó, Gyenizse Ilus, Pásta Vill, Dörfler Manó, Garay Béla, Sándorffy Béla és Szabó Marci közreműködésével. Az előadáshoz jegyek Krécsinél kaphatók.

DAGFIN

Városi Moziban

DAGFIN

— A horvát blokk zagrebi nagygyűlése. Zagrebből jelentik: A horvát blokk nagygyűlést január 8-ikán Zagrebben fogják megtartani. Politikai körökben érdeklődéssel várják a nagygyűlést, amelyen dr. Trumbics Ante, dr. Pavelics és dr. Bazala fognak beszédeket mondani. A napirend szerint az állami költségvetésről, az adókérdésről és a zagrebi fakultások áthelyezésének és megszüntetésének kérdéséről fognak beszélni.

Lawn-Tennis Klub Subotica—Palić értesíti tagjait és azok vendégeit, hogy zártkörű teadélutánját nem január hó 7-ikén, hanem január 18-ikán tartja meg a »Hotel Jagne« termeiben délután hat órai kezdettel.

— A tisztviselők szerzett jogait respektálni kell. Szomborból jelentik: Sztanisics és Gakovó községek együttesen pályázatot írtak ki a két község területére körállatorvosi állásra, azonkívül Sztanisics a községi végrehajtói állást is pályázat útján akarta betölteni. A két község körállatorvosi állását már évtizedek óta Klein Ármán, a végrehajtói állást pedig Kehely István tölti be. Ezek a tisztviselők a pályázat kiírása ellen panasszal éltek a szombori főszolgabíró-sághoz. Laloševics István főszolgabíró a pályázatok kiírását a 15300. számú belügyminiszteri rendelet alapján megsemmisítette azzal az indoklással, hogy a szerzett jogokat az állások betöltésénél respektálni kell.

A Szuboticei Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd) az idén is folyó hó 31-ikén saját helyiségében szilveszter-estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Ezen az estélyen csak az egyesület tagjai, azok hozzátartozói, valamint az egyesületi tagok által bevezetett vendégek vehetnek részt.

100 EVE
A LEGISMERTEBB
Vezérképviselőt:
SCHOSBERGER ADOLF
NOVISA D 1272

— Február 15-ikéig kell kórnál a két-többszörös gazolványokat. A szuboticei városi adóhivatal közli, hogy a két-többszörös igazolványokat február 15-ikéig kell kérélni. A kérvényekhez ugyanazok a mellékletek csatolandók, mint a múlt évben. A kérvényeket a városi kataszteri hivatalban (II. emelet 130. szám) kell benyújtani.

— Nyolc nappal meghosszabbították a házberadalmi tv benyújtásának határidejét. A szuboticei városi adóhivatal a házberadalmi tv-vel beadási határidejét január 8-ig meghosszabbította. Mindazok a háztulajdonosok, akik a múlt év végéig nem adták be a vallomási ívet, azt január 8-ig haladéktalanul nyújtásuk be, mert ellenkező esetben a kirovandó adó huszonöt százalékkal bünteték meg.

Dr. Kovács Marcell: Polgári perrendtartás negyedik füzeté megjelen. Kapható a Minerva r. t.-nál, Szubotícán.

— Harmineket és félmillió dinár adó folyt ho az elmúlt évben Szubotícán. A szuboticei városi adóhivatal kimutatása szerint az elmúlt esztendőben a városi adóhivatal pénztárába összesen 32.799.560 dinár adó folyt be. Eből állami adó 19.991.178 dinár, városi pótdadó a kamarai és pótdóval együtt 12.808.382 dinár.

DAGFIN

Rendezte

JOE MAY

— A temerini demokrata párt diszelnököl. Noviszdáról jelentik: A temerini demokrata párt dr. Nikolic Bránko tartománygyűlési képviselőt, a kerületi demokrata párt elnökét a tartománygyűlésen a temeriniiek érdekében kifejtett tevékenységeért és dr. Ribar Iván nemzetgyűlési képviselőt, a temerini adóügyének revíziója érdekében kifejtett eredményes munkájáért a párt diszelnökölve választotta.

— Megzavart betörő. Bácski-Breg községben Embredi István vaskereskedő üzletébe kedden éjjel 11 óra tájban betörők hatoltak be és az üzletben elhelyezett pénzeszekrényt kezdték fészegni. A bolthelyiséggel szomszédos szobában alvó Szollár Julis cseléd fölébredt a zajra, lármát csapott, mire a betörők ellillantak. A csendőrség megindította a nyomozást.

A száj- és garati eg
a legveszélyesebb út, amelyen át a kórokozók a tőbe ha oltásnak. Iskolás gyermekeket a legbiztosabban a kellemes ízű
Dr. WANDER-féle
ANACOT-PASTILLÁK
óvnak meg a meghűléstől, náthától és torok-
panasztól

— Jegyzőgyűlés a szombori járásban. Laloševics István, a szombori járás főszolgabírája e hó 5-ikére Szomborba a járáshoz tartozó jegyzőket értekezletre hívta össze. Ezen az értekezleten a közigazgatás egyöntetű menetére vonatkozó kérdéseket és a kiírandó pályázatokat beszéltek meg.

— Verekedő testvérek. A szombori törvényszék Masirevics-ánusa kedden tárgyalta Mirkovics Váza, Láza és Mirkó pívncai gazdák bűnügyét. A három Mirkovics testvér haragban volt Krnjajszki Pál pívncai lakossal, akit 1922. júniusában husángokkal úgy összeverték, hogy több hétig nyomta az ágyat. A törvényszék Mirkovics Vázát három hónapi, két öccsét egy-egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen egy a védő, mint az ügyész fölébezzéssel élt.

— A vonat elé vetette magát. Novivrbasról jelentik: Borzalmas öngyilkosság történt Novivrbaszon. Schmidt Vilmos huszonkétéves novivrbaszi fiatalember reménytelen szerelme miatt a szuboticei személyvonat elé vetette magát. A lokomotív kerekai darabokra tépték a szerencsétlen embert.

— A sztaribecseji római katolikus iparos legényegylet műsoros Szilveszter-estje. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji római katolikus iparos legényegylet az egyesület helyiségében nyilvános műsorból álló Szilveszter-estét rendezett, amelyen több egyfelvonásost adtak elő. A jólsikerült előadáson sok sikert arattak: Kocsis Maca, Erdélyi Károly, Hain István, Bodor József, Gaál-Kovács Teruska, Gaál-Kovács József, Nohoff Károly, Sárvári István, Deák János, Tóth István, Horvát Ilonka és Sipos Bözsike. A konferánsz tisztét Kolovics Lajos töltötte be. Az előadást nagy hozzáértéssel Czabaffy Antal rendezte.

— Éhínség a kragujeváci kerületben és Hercegovinában. Beogradból jelentik: Az elmúlt nyári szárazság és rossz termés következtében az ország sok vidékén nagy hiány mutatkozik a legszükségesebb élelmi cikkekben. Hercegovinából érkező jelentések szerint a hercegovinai lakosság valóságos éhínséggel küzd. Sumadiában szintén vannak éhezõ vidékek, így a kragujeváci kerület nemzetgyűlési képviselője, Matelics Dragisa a miniszterelnökhöz intézett beadványában arról panaszkodik, hogy kerületben számos családnak még kukoricája sincs táplálkozásra. Ezért a képviselő tízmillió kölcsön kiutalását kéri a sumadiai tartománygyűlés részére, hogy ezen az összegben kukoricát vásároljanak be az éhezõ nép közt leendő szétosztás céljából.

— Eljegyzés. Nagy Antal, a szombori Szeles Testvérek cég főosztályos eljegyezte Szomer Pirikét Szubotícáról. (Minden külön értesítés helyett.)

PAUL RICHTER

PAUL WEGENER

DAGFIN

Óvás! Értésemre jutott, hogy hosszabb idő óta az én pártfogásomra és ajánlásomra hivatkozva egy szeltháson gyűjt könyvtáradományokat és számtalan iricsaladót zsarolt meg. Az illető ismeretlen adott leírások szerint vékony, középmagas, barna nő. Bárhol jelentkezik, adják át a rendőrségnek. *Czener Andorné.*

— Népegyetem nyílt meg Szoborban. Sztaribecsejéről jelentik: Szoborban az elmúlt karácsonyi ünnepek alatt népegyetem nyílt meg. Az első előadást, amelyen Marcsetics főgimnáziumi igazgató ismertette az új intézmény célját, a főgimnázium nagyszobájában tartották meg. Dr. Keszler Zdenka orvoson »Homo sapiens« címen tartott gondolatokban gazdag előadást.

— Marica grófnő hetedezred és nyolcadzor. A szuboticei Katolikus Legényegylet műkedvelői által már hat-szor nagy sikerrel előadott »Marica grófnő«-t január 6-ikán és 8-ikán este megisméltük. Jegyek elővetelben Krécsinél válthatók.

Dr. Balog Ernő operateur, a gráci (Haberer) egyetemi sebészeti klinikának volt voluntár asszisztense Szubotícán rendelését sebészeti betegek részére Poštanska ulica 9. szám alatt megkezdte. Rendel. d. e. 9—11 és d. u. 3—5-ig. Telefon 618.

Mielőtt beszerzné butorkészletét, tekintse meg Szenté és Virág cég Bene Sudarević ul. 54—56. szám alatti butorkészletét. Szolid árak! Kedvező feltételek!

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés esetéinél már egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a »Ferenc József« víz használatával sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Ketten beszélnek

Mussolini elhúdrozta, hogy Olaszországban megjavítja az erkölcsöket. A házassági hűllenséget büncselekménynek minősíti és tizenöt évi börtönnel akarja büntetni a házasságtörőket. Egy házasságtörő férfi és partnere nője beszélgetnek egy római hotel-szoba mélyén.

— Szép kis história.
— Ép most, mikor már kezdtem magam egy kicsit biztonságban érezni.

— Tizenöt év! (Felszisszen.) Csinos! Nem tudom, megéri-e...

— De Beppó!
— Bocsnát, én csak úgy általánosságban értettem.

— Valami örület! Így sem győzők eléggé óvatos lenni, az életem örökös rettegés az uramtól, bujkálás az anyósom sasszemétől, a féltékeny udvarlók elől, akiket nem hallgattam meg és most bosszúból kénkednek utánam.

— És én? A feleségem féltékenyebb a bengáli tigrisnél is. Minden második szava ez: »hol voltál? hová mégy? honnan jössz? mitől olyan parfümös a hajszod?« Bele lehet bolondulni.

— A feleségedbe?
— Ugyan! a szekaturába.
— Miért is nem válsz el tőle?
— Istenem... az a két sarokház a Tiberis partján... nehéz dolog...
— Pedig...
— Istenem... nemsokára hét éve lesz, hogy megszerettük egymást... emlékszel... a kormányzó bálján... narancsot ettél... az urad ép a kausuktermésről beszélt...

— Elgondolni is rettenetes... ha valaki meglátja bennünket... ezentul még jobban kell vigyáznl...

— Tulajdonképpen örülök...
— ?
— Legalább nyugodt lehetek, hogy engem se fogsz megcsalni tudni...

— De ugyan! Emília!
— Jó, jó, kts hamis, vége a kalandoknak. Ezentul nem lehet besurranni idegen hálószobákba... (lesétálnak az uccra.) Tizenöt év...

— Emília!
— Hopp! Vigyázat! Detektív a lát-határon Adien! (Egyik jobbra, másik balra sét.)

DAGFIN

Legnagyobb sláger

Városi Moziban

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett az an hallámhozott jelentő)

Szerda, január 4

Zagreb (310). 1.15: Gramofonlemezhangverseny. 5.30: Zenekari hangverseny. 8.35: Kamaratrió hangverseny. 10: Gramofonlemezhangverseny.

Zürich (588). 12.30: Zenekari hangverseny. 3: Gramofonlemezhangverseny. 4: Táncczene. 9: Szólólista és zenekari hangverseny.

Prága (348.9). 11: Gramofonlemezhangverseny. 12.05: Zenekari hangverseny. 430: Zenekari hangverseny. 6.35: Zenei előadás. 7.30: Zenekari hangverseny. 10.20: Táncczene.

Rádióját úgy élvezi,
Ha lámpája Kremenezky

Szállítja:

KONRATH D. D.
SUBOTICA

Berlin (483.9. 566). 4: A természet-tudományok német pörnjái. 4.30: Ifjusági szimfónia: Was uns die allen Bilder erzählen. 5: Délutáni hangverseny. 6: A stettini Konzerthausból. 9: Szórakoztató zene. 9.30: Táncczene.

Breslau (322.6). — Gleiwitz (250). 4.30: Liszt Ferenc-hangverseny. 6.30: Francia nyelvű kezdők számára. 7: Arno Schirokauer dr. és Erna Moser »Die neue Frau« című rádióbeszélgetése. 9.10: Carl Behr »Zwei Bund Schlüssel« című vígjátékának előadása. Utána esti hírek.

KINTORNA

Orvos (nézi a páciens pulzusát az órával a kezében): Nem értem, miért ver egyszerre csak élénkebben a pulzusa?

Páciens (zsebtolvaj): Talán, mert az óráját látom, doktor ur.

Bíró: Hogyan, visszavonja a vallomását? Amikor tegnap mindent beismer?

Vádolt: Tudom, tudom. De ma a védköm teljesen meggyőzött az ártatlanságomról.

Két férj beszélget.
— Ez a feleségem címére érkezett levél nagyon gyanús nekem.

— Hát bontsd föl! Hiszen a törvény jogot ad rá.

— Tudom, de megadja-e a bátorságot is hozzá?

Párbeszéd egy játékaru-üzletben.
A hölgy: Egy haba ötszáz korona? Hisz többbe kerül, mint egy élő gyerek!

Játékkereskedő: Igen, csak hogy a készítési módszer komplikáltabb!

Egy anya a gyermekével felkeres egy régészcivilistát. Az anya azt a tanácsot kapja, hogy a kicsinek ki kell venni a manduláit.

— De hisz az egy nehéz és veszélyes operáció — mondja az anya.

— Dehogy — vigasztalja a profeszor.

— Szegény gyermekem, hogy fog szenvedni — folytatja tovább az anya.

— Alig fog szenvedni.
— Mégis, sokáig kell feküdnie?
— Dehogy, néhány nap alatt ismét egészséges lesz.
— No és mondja már, kedves doktor ur, mit kíván ezért a csekélységért?

SPORT

Becics válaszon?

A Vreme szerint a kiváló Szand-játékos átmezy a Jugoszláviába

A Vreme legutóbbi számában közli, hogy megbízható helyről szerzett értesülése szerint, Becics, a SzAND kiváló játékos, aki már két év óta irányítja a szubotocai bajnokságot csatársorát, át lép a Jugoszláviába és görög keleti kárácsnykor már új csapatában szerepel a BSK ellen.

A Bácsmezei Napló munkatársa a Vreme hírére vonatkozólag érdeklődött a SzAND vezetőségénél, ahol Becics állítólagos távozására vonatkozóan az egyik vezetőségi tag a következőket mondotta:

— Amikor tudomásunkra jutott a Vreme közlése, kérdést intéztünk Becicshez, hogy mennyiben felel meg a valóságnak a távozásáról szóló hír és Becics kijelentette, hogy nincs szándékában elmenni Szubotocáról, sem Beogradba, sem máshová. Ezek után a Vreme értesülése tévesnek látszik és valószínű, hogy Becics görög keleti kárácsnykor nem játszik a BSK ellen.

Becicsot egyébként a nyár folyamán Budapestre is hívták, ahonnan fényes ajánlatot kapott, de azt is visszautasította és ekkor is kijelentette, hogy nincs szándékában elhagyni csapatát.

Moravetz Album 1928.

43 szonációk zeneművet tartalmaz.
Az év legszebb kottagyűjteménye.
Nem hiányozhat egyetlen zongoráról sem! 65 díjért mindenütt kapható

TŐZSDE

Zürich, jan. 3. (Zárlat.) Beograd 9.1375, Páris 20.39, London 25.28.75, Newyork 517.95, Brüsszel 72.45, Milánó 27.38, Amszterdam 209.35, Berlin 123.6, Bécs 73.2, Szófia 3735, Prága 15.35, Varsó 58.05, Budapest 90.65, Bukarest 3.19.

Zagreb, jan. 3. (Zárlat.) Amszterdam 2288—2294, Bécs 799.25—802.65, Berlin 1331.50—1357.50, Budapest 994.50—997.50, Trieszt 298.97—300.95, London 276.60—277.20, Newyork 56.54—56.74, Páris 223—225, Prága 167.60—168.60, Zürich 1092.90—1095.90.

Szombori terménytőzsde, jan. 3. Buza bácskai vasut 305—310 rozs 295—300, zab 250—255, árpa 230—235, 240—245, tengeri új 212.50—217.50, bab 325—330, válogatott 360—365, lisztek: 0-ás 425—445, 2-es 410—430, 5-ös 380—400, 6-os 320—340, 7-es 260—270, 8-as 210—220, korpa 200—205. Irányzat: változatlan. Forgalom: háromöt és fél vagon.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 3. Buza bácskai 77—78 kilós, 2%-os 297.50—307.50, bácskai 78—79 kilós, 2%-os 300—310, bácskai Tiszavidék 79—80 kilós 2%-os 302.50—312.50, bánáti 78—79 kilós, 2%-os 295—305, szerémi 77—78 kilós, 2%-os 297.50—307.50, szlavóniai 77—78 kilós, 2%-os 300—310. Rózsa bácskai 72 kilós, 2%-os 285—295. Árpa bácskai régi 225—230, bácskai 215—225, bácskai I. 220—227.50, bácskai III—IV. 235—245, bácskai fehér 235—245, bánáti 215—225, bánáti I. paritás Vrsac 220—227.50, szerémi 215—225, szerémi I. 220—227.50, bánáti III—IV. 235—245, bánáti V. 240—247.50, bácskai IV—V. 240—247.50. Liszt 0gg és 0g bácskai 425—437.50, 2-es számú bácskai 405—415, 5-ös számú bácskai 385—495, 6-os számú bácskai 317.50—325, 7-es számú bácskai 260—270, 8-as számú bácskai 200—207.50. Korpa bácskai juta zsákokban, szerémi juta zsákokban, szlavóniai juta zsákokban 195—200. Bab bácskai fehér új, 2—3%-os 360—365, szerémi fehér új, 2—3%-os 360—365, bácskai fehér új vá-

logatott 375—380 dinár. Forgalom: 45 vagon. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 3. A gabonátőzsde irányzata megszilárdult és különösen a határidőpiacon volt élénk üzletmenet mellett jelentős áremelkedés. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.40—31.58, zárlat 31.56—31.58, májusra 31.80—32, zárlat 31.98—32, októberre 29.10—29.26, zárlat 29.26—29.28, rozs márciusra 30.40—30.54, zárlat 30.45—30.47, májusra 30.40—30.50, zárlat 30.38—30.40, októberre 24.80—24.88, tengeri májusra 25.60, zárlat 25.64—25.66. A készárupiacon: Buza 30.15—31.30, rozs 29—29.50, árpa 26.50—27.50, sörárpa 29.50—33.50, köles 23—24, tengeri 21.76—22.90, zab 25.50—26, repce 48—50, korpa 20.20.50.

Budapesti értéktőzsde, jan. 3. Magyar Hitel 90.8, Osztrák Hitel 53.1, Kereskedelmi Bank 127, Magyar Cukor 215, Georgia 16, Rimannurányi 115.1, Salgó 76, Kőszén 774, Bródi Vagon 2.2, Beocsini Cement 284, Nasici 189, Ganz Danubius 191.5, Ganz Villamos 180, Atheneum 28, Nova 50, Levante 23.2, Pesti Hazai 229. Irányzat: barátságos.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 88 (+32), Apatin 146 (+26), Bogajevó 131 (+19), Vukovár 86 (+18), Noviszad 84 (+12), Zemun 212 (—8), Pancsevo 222 (—4), Szmederevo 326 (—2). Dráva: Oszijek 88 (—6). Száva: Mitrovica 528 (—19), Beograd 180 (0), Tisza: Senta 118 (+80), Becsej 60 (+30), Tittel 68 (+26).

INGYEN MINTACSOMAG

DOSTAL pipere gyöngyporából. Egyszeri használat elég. Bőrártka, pattanás, arctisztalanság eltűnik. Küldjön 2 dinárt bélyegben portóra. KEMIKALIJA NOVISAD 144. Gyógyszertárakban drogériákban 20 dekás eredeti karton 25 dinár.

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (8)

A következő huszonnégy órában nem látam. Amikor újra találkoztunk, úgy látszott, hogy nem emlékezik erre a kinos jelenetre.

Október első hetében voltunk Maureék tizedikén akartak elutazni. Csodálatosan enyhe időjárás volt és a második negyedében lévő hold ezüstös világítása lehetővé tette, hogy esti öszszelöveteleinket a szabadban meghosszabbítsuk. Egy napon valamelyik barátunk hozzánk ígért ebédre. Édes anyám rövid levélben meghívta Madame Mauret, leányát és Gertrudet. Este csodálkozva láttam, hogy Maurené asszony és Henriette jöttek csak. Gertrude kissé gyengélkedett és korán feküdt le. Végre — gondoltam — ma este meg lesz a rég várt alkalmam, hogy mindent megmagyarázzak.

De ebéd után Henriette nem akart velem a terraszra jönni. Anyám kérésére muzsikált, aztán is a hölgyekkel maradt; kénytelen-kelletlen én is csatlakoztam hozzájuk.

Foltogatótt a düh. Magamban már szakítottam Henriettel, nem kívántam viszontlátni ezt az érzéketlen leányt. Csak utazzék el minél hamarabb. És most mégis komor hallgatásba temetkeztem.

Tíz óra felé a vendégeink távozni készültek. Anyám barátinője felajánlotta Maurené asszonynak és Henriettenek, hogy kocsin hazaviszi őket. Maurené fáradt volt, örömmel fogadta figyelmeségét. De az ódivatu keskeny kocsiban csak két ülőhely volt és Henriette udvariasságból tiltakozott.

— Kényelmetlen lesz az utazása miattunk, kedves néni.

Hirtelen ötlettel Henriette mellé léptem, a kötés leple alatt erősen megszorítottam kezét,

éreztetve, hogy nem tiltakozhatik és bejelentetem Maurené asszonynak:

— Hazakisérem Henriettet, kevéssel ön után mi is ott leszünk.

Henriettet zavarba ejtette erélyes kézsorításom és mire — egy kis habozás után — beszélni kezdett volna, Madame Maure már kiszólt a kocsiból:

— Ha nem kellemetlen magának, csak menjenek, Henriettenek igen hasznos lesz az a kis séta, ugyanis nagyon ellustult.

A kocsit megindult, mi pedig egyedül maradtunk a terrasz lépcsőjén.

Az erdőhöz vezető úton a friss esti levegő homálya borított bennünket.

Nem beszélgettünk, egymás mellett mentünk, de úgy, hogy ne ériünk egymáshoz. A csend szinte fenyegetően nehezedett ránk.

A világit sem törtem volna meg ezt a hallgatást. Lelkemen a harag uralkodott, újra átéltem Henriette furcsa bánásmódját megérkezésem óta, ő bántott meg engem, kérjen bocsánatot... Egyenesen mentem, mereven magam elé nézve.

Végre Henriette, hogy feloldja a közénk telepedett hallgatag vizályt — egy fordulónál — a mikor a fele utat már megtettük — felém fordult kérdő tekintettel. A holdfényben láthattam nyugtalan szemét. Megrendített az a néma könyörgés, amely felém sugárzott belőle, csendesen belekaroltam.

A kezem megérintette karjának sima bőrét. Ez büvös hatással volt a kettőnk közé válaszfalként emelkedő ellenségeskedésre: elolvadt, mint a hó az áprilisi napsugár csókjától.

Éreztem, hogy a visszahódított leánya az enyém. A tölgyeshez értünk, Henriettet ahhoz a padhoz kísértem, ahol sétáink közben sokszor megpihentünk; ellenkezés nélkül követett. Melléje ültem, magamhoz öleltem — az éjszaka is büntársul szegődött — amikor sápadt arca fölé hajoltam, láttam könyörgő tekintetét és ajkam erőszakos szorítására a szája félig kinyílt.

Egy teljes hetünk volt még, hogy boldogsá-

gunkat élvezzük. Henrietteben felébredt az örök nőiesség minden merészsége, nem is igyekezett elrejtetni érzelmeit. Mindig együtt voltunk. Reggel, délután, sőt esténként is. Ezernyi ravasz csellegással tudta lerázni Charles-Henrit.

Gertrudból habozás nélkül egyszerűen bűntársat csinált. Nem érdekelte, hogy a leánya szenved-e ebben a szerepben, sem az, hogy megítéli. Kettesben mentek el hazulról és amikor találkoztunk, Henriette minden tétozás nélkül tovább sétált velem, megkérve Gertrudet, hogy várakozzék ránk. Néha nevetve Brangainnak hívta. Egyszer Gertrude előtt merészebb mozdulattal cirógatótt meg; a leánya elpirult, majd elsápadt, de hallgatott.

Igy élünk, mintegy időfeletti dimenzióban. Közben feltartóztatlanul közeledett Maureék marseillei és az én párisi utazásom.

Az együttölthető napok meg voltak számálla, de mi nem számoltunk. Nem beszélünk a válásról, sem arról, hogy hogyan láthatnók egymást viszont. Csodálatosan meg tudunk elégedni a jelen gyönyöreivel. Egy pillanatig sem tűnődött Henriette azon, hogy nem tiltott kert virágait szedi-e? Szeretett. Csak nem bűn a szerelem? Szerinte nem volt okunk, hogy mentegessük magunkat.

A válás napja beköszöntött. Amint Henriettek kocsija eltűnt előlem egy fordulónál, jól láttam, hogy sir.

Egy hétig voltam még otthon Henriette nélkül, de nem volt fájdalmas az egyedüllét. Vajon csökkent azzal boldogságom értéke, hogy pillanatnyilag elvesztettem? Anélkül, hogy az okát a legvégső eleméig analizáltam volna, már hajlamos voltam minden eseményt egyéni fejlődésem szempontjából szemlélni. Később, mikor az olvasmányaim köre kiszélesedett és gazdagodott, híres társakra tekinttem az európai irodalomban. Abban az időben ez a megérzésem eredeti volt, nem utánoztam senkit, hamarosan be is bizonyíthatom.

(Folyt. köv.)

Ne mulassza el szerencsését! Vegyen vagy rendeljen még ma osztálysorsjegyet!
Az I. osztály 15. sorsjátékának húzása január 11.-én

Az új játékterv szerint
minden sorsjegy nyer!

Szerencseszámok csak nálunk kaphatók!

Két ós egész sorsjegy 200 din Fél ós sorsjegy ára . . . 50 din
 Egész sorsjegy ára . 100 din. Negyed sorsjegy ára . 25 din.

Az új játékterv szerint
sok óriási nyeresemény!

Szétküldés vidékre is!

Még ma rendeljen sorsjegyet!

Lepedát és Jovanović osztálysorsjegy főelárúsító Subotica. Telefon 214

NYILT-TÉR

Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett férj és apa

Herczl Béla

v. gazdat szjt

f. hó 3-án reggel 3 órakor, 53 éves korában elhunyt.

A gyászszertartás 4-én d. e. 11 órakor a helybeli izraelita temető halottsházából lesz megtartva.

Subotica, 1928. január 3

Aldás és béke hamvára

A gyászoló család:

Ozr. Herczl Béliáné neje, Magda, Lily és Gyuri gyermekei

(Mindenkinek értesítés helyett)

A subotikai villanytelep sportklubja értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy pallosi *Korcsolyapályája* a nőiuszodában szerdán f. hó 4-től a közönség rendelkezésére áll. Ünnepléses megnyitás f. hó 6-án délután katonazene mellett.

Belépődíj hétköznapokon 3 dinár, vasár- és ünnepnapokon 5 dinár.

Ruhátár, melegedőhelység és Büffeé. Este villanyvilágítás.

Vasár- és ünnepnapokon katonazene!

A pálya reggel 8 órától este 7 óráig nyitva van.

A közönségnek fűtött tramwaykocsik állnak rendelkezésre.

51

A vezetőség.

Ruha teszi az embert!

A legjobb és legszebb ruhák, télikabátok az én üzletemből kerülnek ki

VOJISLAV VASILJEVIC

uriszabóság

Subotica, Manojovičeva ul.

Pletkosić palota

A legszebb és legújabb divatu bőrridikülők és bőrárúkülönlegességek

a leghyöngyösebb árban kaphatók

Schlager Henrik bőröndösnél

Subotica, Alajsa Petrovičeva ul.

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Mequette's
 Brokátok Matracradlik
 Damaszkot Szőnyege
 Velourok Futós

az összes hárpitos kefélek nagyban és kicsinyben.

ZSAKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT-LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

Subotica Details Városi bérpalota, Engros Vilsonova ul. 7.

SZENTI és VIRÁG

épület-, műbutoráru-gyár

Subotica, B. Sudarevičeva 54-56. Telefon: 3-83

Készítünk: műbutor, épület-, portál- és üzletberendezést stb.

Saját felkötésű legmodernebbül megújított üzletünkben kész bútorokat és parkettát raktáron tartunk. Kérje díjmentes árajánlatunkat s versenyképes, olcsó árainkról meggyőződhetik. 3451

Vasöntőde!

Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntödém.

Vállalok

tömeg és gépöntést az előírt keménységi fokra, valamint egész könnyűöntéseket.

Dugattyu - gyűrűknek különleges öntvények méret szerint. Üzemem modern gépekkel van felszerelve úgy hogy a megöntött géprészeket meg is munkáljuk.

Vállalok mindenféle gépjavítást és autogénegesztést. 193

Hamburger

mašinska industrija Subotica (Taherpályaudvarral szemben) Telefon 369

Öntés mindennap!

Ne féljen a hidegtől!

A legzordabb hideggel dacolunk, ha testünket lajy gyapjuöltözet védi. Vegyen saját készítményű gyapjumelényt, poullowert, swetttert, kabátot, stb. Harisnya, keztyü gyári árban. Erősebb termetre mérték szerint készítek

Beck Jenő

kötött-szövöttáru gyár speciális szaküzlete
 Subotica, Rudičeva ul. (gyümölcs piac)

26

dinár

100 kg. fűrészgyári hulladék

tüzifa

házhoz szálltva.

Ugyanez vagon-tételen Din. 1750

I-a búkk aprítva Din. 37.-

I-a kemény vegyes . 33.-

I-a poroszszalonszén . 80.-

I-a osztrai koksz . 85.-

házhoz szálltva

100 kg.-ként

Vajković J. és Társa

Ha pénzt előnyösen és biztosan akarja elhelyezni — forduljon a

Novisadi

Városi Takarékpénztárhoz

amely december 12-én megkezdte működését

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és folyószámlára

Ad mindennemű kölcsönt legkedvezőbb feltételek mellett

Foglalkozik mindenféle banküggyel

Az összes betétekért és a takarékpénztár kötelezettségelért Novisad város egész vagyonával felel

Csak jó könyvet vegyen!

Csak a jó könyv olvasó!

Csak jó könyvet szállítunk!

Bácsmegyei Napló könyvoztálya

Kereskedő, gyáros

ha azt akarja, hogy a jövő évben üzleti forgalma nagyobb legyen

szánjon rá időt

s az ünnepek alatt olvassa át a most megjelent

Reklám

című könyvet. Ara diszkölésben 360 dinár. Hatvan dináros havi részletfizetésre küldi

MINERVA-NYOMDA Könyvoztálya, SZUBOTICA

Janin,

a lelkes könyvbarát írja:

„A könyvek vezetőink, legjobb barátaink és igen sokszor vigasztalóink, ha a sors keze reánk nehezül, vagy az élet zaját megunva, a magány négy fala közé menekülünk.“

Szaporítsuk tehát barátainkat és vigasztalóinkat, adjunk minél nagyobb számban helyet nekik otthonunkban.

Válasszon az alább felsorolt irodalmi értékű könyvekből és siessen megrendelést tenni

a

MINERVA R.T.

könyvosztályánál

Aragon: A hét pupos tornya	30.—
Baffico: A legyőzött férfi	24.—
Biró Lajos: Házasság	32.—
Conan Doyle: Kód országa	36.—
Grób Imre: Hét év Szibériában..	80.—
Goethe: Faust I—II.	80.—
Kellermann: Schellenberg testvérek	40.—
Kessel: A véres puszta	36.—
Lewis: Babbit	48.—
Lewis: Babbit	48.—
— Mantrap	32.—
Lombart: Éjjeli vallomás	28.—
Mathers: A révész	30.—
Mauriac: A szerelem sivatagja ..	30.—
Phillips Gordon: Robbanópor	40.—
Schnitzler: Álmodó éjszakája	24.—
Wasserman: Laudin és családja ..	40.—
Wells: Anna Veronika.....	48.—
— Kipps	56.—
— William Clissold I—II.	120.—
— Láthatatlan ember	40.—
— Egyelőre	60.—
Berendné: Lükettő talaj I—II.	140.—
Kipling: Naulahka	40.—
Kassák Lajos: Egy ember élete I—III.	135.—
Szimonides Lajos: A világ vallásai	500.—
Lambrecht Kálmán: Az ősember	400.—
— Az ősember elődei	320.—
Tamás István: Fekete majális ..	30.—
— 5 világrész a Szajna partján ..	40.—
Szenteleki-Debreceni: Bazsalikom	40.—
Dr. Kecskeméti Lipót: A zsidók egyetemes története	350.—
Dr. Szattler Jenő: Hippokratés sebélete	40.—
Szatmáry: A detektív munkája ..	60.—
Gyakorlati gazdalexikon	480.—
Madsida Musafa hercegnő: Vágyak és szenvedések kelet fátyola alatt	50.—

Nagyobb vételnél részletfizetési kedvezményt adunk.

Vidéki megrendeléseknél a szállítást utánvételtel vagy a pénz előzetes beküldése mellett történik, portókölség 5 dinár.

Árereszt megvételre
21-es hengerhez 4 drb.
55 cm. hosszú 21-22
cm. átméretű hengert,
továbbá egy gyorsteljesít-
ményű légszivattyút.
„REKORD“ Szabados-
féle keményítőszór

Utazó

Régi bevezetett gyarmat-
és füstökáru-nagykereske-
dés Bácska részére komoly,
jó beszélőképességgel bíró
utazót **alkalmaz.** —
Részletes ajánlatok fizetési
igények megjelölésével
„Szakember“
jelölésre a kiadóhivatalhoz
intézendők 26

Tessék
csak a
legjobb

szőlőoltvány és
gyümölcsfaoltvány

ültetvényeket vásárolni
mérésükkel áron!

Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević

ozár - szőlőoltványtelepe
NOVISAD

Postafiók 133. (Bácska)
(Levél: Kladovo u. 10. b.)

MA MAR NEM SZEGYEN

részletre vásárolni.

Mindent kaphat részletre
a legolcsóbb feltételek
mellett

NATHAN WEISS I SIN-DOI
Novisad, Fućki put 42

BÖZENDORFER zongora,
STEINVEY, F. RSTER vi-
gymárák, Erste Produktiv,
Steinhammer, Lira, Singl,
Lanberger, Giesz, Pallik,
Sikszny, L. Edmund, Hoff-
mann. Zongorák rendkívül
nagy választékon kaphatók.
Áralk. Juggszájában legol-
csóbbak és leghosszabb lejá-
ratú részletre kaphatók. Kész-
hangszerkészítő. Subotica,
Veresheza. 10311

Valódi szercsika fajalma

vendégház oltván kapható

Schäffer Róza

fűszer- és dőlgyémű-cs-
kereskedőnél, Subotica,
főpostával szemben.

Tel. fon 573. 594

Vizesuborka

kg-ként 5 dinártól feljebb
Savanyított paprika
kg-ként 6 dinártól feljebb
kapható a

KEMÉNY-féle
ecet- és konzervgyárban
Telefon 643 8961

Dió

**Szilva
Szilvaiz
Mák**

Sugár Manóhá, Subotica
Telefon 47. 10481

I-a tüzifa,

bécsi diókoksz

és porosz

kályhaszén

egelőbb áron házhoz
szállítva kapható

Weisz Dezsőnél

Posta mellett

TÖKÉ
Épület, butor-
és portál-
asztalos
Palmotičeva ul. 20.
Tanonc felvételi.

D. M. C.

legnagyobb raktár
AVRAM KAJON
Batajevo, Preso onasi,
12636 Petra 26.

»DAMA«

FEHERNEMŰ-SZALÓN
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl
valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
újévi ajándéknak
akamas pijamákat,
linon zsebken-
döket, tei-
töket

Értesitem a t. vevőimet és az igen tisztelt
hölgyközönséget, hogy
filc- és bársony-modelljeimet
áruraktáram tulzúsultsága folytán olyan olcsón
árusítom, amilyen árban sehol sem lehet
csak
egyedül „Ezterkánál“ kerzón) (a
Legnagyobb választék. Legkülönbözesebb modellek
Tekintse meg kirakataimat!

Brill

a cipőkrémek gyöngye!

Mogin **Autó-
garázs
Novisad**

Tomerinska ul. 49.
Vállal AUTÓJAVÍTÁSOKAT, az összes MECHANIKAI MUNKA-
KAT, valamint Dugolagazást és szállításokat, — bpeleli
autóru ó készítés. — Val a mi dőn éle k rosso la készítését
mérésükkel áron mellett

Blondel és egyéb művészi képeretek
berámizott Madonnák, portree, gobelinkerek
a legújabb minákkal karácsonyig mé-
lyen leszállított árban kapha-
tók:

F. BACHINGER
képeretörő és aranyozó műintéző ében
Subotica, Aleksandrova ul. 13. Műhely Sudarovičeva ul. 34

KARTAG

Játékkártyagyár gyártmányai kitűnőek, ol-
csók, fényesen lakkozottak és többször
moshatóak. Kávés, ventiláló és trakkos
üzemeknek **consumrabatit.** Kérjen ajánlatot!
„KARTAG“
stovarište kod **LIPOT GELÉR** Subotica
Iroda és raktár: Trgovnište i radniština Banka, Prošeh-
pa ota. Kralja Petra-park (vasúti park)

Világhírű valódi angol

„U. K.“ Tea

kapható kicsinyben és nagy-
ban egyedüli elárusító cégnél

Neményi i Drug

SUBOTICA. Telefon 69

Nélkülözhetetlen minden rá-
dióamatőr részére

Rádiónapár

1928-ra Ara 25 dinár

és a „RADIOWELT“

Rádiótérképe

1928-ra Ara 15 dinár

Wiener Radioverlag,
Wien, I.,
Festlozngasse 6

KORZOLIFKA

Szordán utóljára Ellen Richter Bruno Kastner... Hochstaplerek a Rivieren... Ahogy én árulok!

Szordán utóljára Vivian Gibson Luciana Albertini... A szélhámós Don Juan 3 éjszakája

LEVELEZÉS

Diófa levél Ferenc címre ment. 20068... Urleány levelezne intelligens urfiuokkal.

HÁZASSÁG

Saját üzlettel rendelkező intelligens kereskedő... Huzsonkötéses, keresztény érettségizett...

Levelező-könyvelő, német-magyar, elsőrendű adminisztratív munkaező...

Kocsist jó bizonyítvánnyal felvesz fakereskedő. Cím a kiadóban. 20064

Jobb mindenek, aki főzni tud, kerestetik. Cím: Ciril Metod 20. 60

Röföskereskedőségét állást keres. M. Kühlwein, Mali Idjós. 20045

Kereskedőségét rövidáru-szaktmából állást keres. Cím a kiadóban. 20047

Stabilgépész, okleveles, bármely üzem kezelését vállalja. Cím a kiadóban. 20049

Vasuti hivatalnok 10 évi praxissal keres speditori raktárnoki, könyvelői, pénztárnoki vagy bármilyen állást. Cím a kiadóban. 20052

Kedző irodai alkalmazást keres izr. fiatalember szerény igényekkel. Cím a kiadóban. 20054

Sochet-állást vagy helyettesítést keresek. Fein Salamon Senta. 20057

Bánát kereskedőnél jól bevezetett utazó állását válltoztatná. Béga hirdető Veliki Becskerek 20058

Nemokleveles gyógyszerész asszisztensi állást keres Cím a kiadóban. 20032

Fényképészek! Nagvitasokat legszebben, gyorsan, olcsón készit Vajda fényképnagyító-intézet, Novisad. 20030

Gabonaszaktmában jártas hivatalnok állást keres. Megkereséseket Szorgalom jeligére a kiadóba kérek. 20027

Órajavitásokat olcsón vállal Feld Salamon. órás Velika Kikinda, Korzó 2379 szóm, az udvarban. 20041

Fogorvos vidéki univiersális orvossal társulna, ahol nincs fogorvos. Leveleket Fogorvos jeligére kér 20039

Szakácsnő, kitünő főzőnő felvétetik. Csakis elsőrendű munkaező jelentkezéék a szuboticiai zsidókórházban. 11

VÉTEL-ELADÁS

Eladó Kirchner-féle szalagfűrés 5 HP elektromotor és egy fűrészgép. Hungár József, Mokrin. 55

Madonna olajfestmény, iparművészeti ujdonságok, valódi meissen és Wedgwood uszonnakészlet, finom borból készült pénz- és cigarettatárcák, estélyi és vizitridikülők legolcsóbban beszerezhetők Balog Lina cégnél. Naponta friss olasz és cserépes virág. 57

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. Amor házasságközvetítő iroda Temesvár, Romania, Kossuth Lajos ucca 21. 11893

Önálló kereskedő, komoly intelligens nővel, némi vagyonnal, megismerkedne házasság céljából. Jelige 35 éves. 20040

FOGLALKOZÁS

Kifutó és tanulólányok felvétetnek Papné kozmetika és manikür szalon, Paje Kujundziceva ul. 3. 61

Mosónőt, ki szépen dolgozik, keresek. Cím a kiadóban. 54

Gyógyszerasszisztenszter nagy praxissal kísegítést azonnal elvállal. Brenner, Kubačeva ul. 14. 20060

Börkereskedőségét ki Szarai Becsejen és környékén jól bevan vezetve, ki szakmáját tökéletesen érti, küldje be ajánlatát: Aleks. Rosenfeld börkereskedőház, Szubotica 41

Betársulnék 40.000 dinár készpénzzel és önálló munkaképességgemmel életképes vállalkozásba. Ajánlatok Komoly erő jeligére kiadóhivatalhoz intézendők. 87

Kifutó (fiut vagy leányt) felvesz Facsar szalon, Szubotica, Paje Kujundzica ulica 11. 56

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és élénk színekben... Irógépe csakis akkor lesz jó és tartós-életű, ha azt nagyon csekély évi díj mellett

Deutsch Izidor optikus és műszerésznél karbantartja! Új és használt irógépek, eredeti GREIF-irógépszalag és karbonpapír

Megjelent a legmodernebb és stilusos butorolerveket tartalmazó BUTORALBUM SIPOS FIAI... Minden ujdonságot elővashat havi 20 dinárért

Ne üljön fel a mende-mondáknak, mert 1000 helyett 1500 órát osztunk szét azok között, akik összegyűjtik az J D O L K R E M betűket Piva Jugoslovenska Remična Fabrika D. D. NOVISAD

4000 drb akácia szőlőkarót vennék. Freund, VIII., Plitvička ul. 32. 20062

Relieffesték, szeszfesték és minden kellék kapható Leopold Sámuelnál Senta. 20055

Érdekes Uiság 4 évfolyama 11 kötetben kemény kötésben eladó Kalinovic Nándor Vršac, Osthajmerova 63. 20045

Jókarban levő 4 üléses, keveset használt autó megvételére írásbeli ajánlatot kér, Bálint Andor, Stari Beđej. 20

Fodrászüzlet berendezés esetleg helyiséggel is olcsón eladó. Cím a kiadóban 20056

Muharmagot minden mennyiségben veszek. Béni Filopné Novi Vrbas. 20059

Szandál-varrógépet keresek megvételre. Cím kiadóban 20058

Eladó jókarban levő 40 HP féltstabil gőzgép. Paromlin Potiski Sveti Nikola (Banat). 20028

VÁROSI MOZI Szerdáig NANTAS Zola Emil örökbecsed regénye. Főszereplők a Comedie Francaise Paris tagjai

Sas kitömésre eladó. Cím a kiadóban. 20050

Eladó 16 HP Cormick-gyártmányu gvári magánjáró szívógázmotor és egy Hofherr elevátor, esetleg elcserélném 1 Magyar Állami szívógáz garnitúráért

Gumi- és combiné-fűzők fehér és színes, a legjobb kivitelben. Guta Ferencné VIII., Ostojiceva ul. 29. 9164

A világ, körülbelül 650 különböző országa bélyegei árát tartalmazó bélyegkatalógusomat Din. 10. beküldés ellenében díjtalanul küldöm, s adok hozzá 50 teljesen különböző bolgár bélyeget.

Előrendő író, számoló, címző és sokszorosító gépeket és azok kellekeit a legelőnyösebben vásárolhatja csak Paul cégnél, Novisad Wilson-tér 7. 9583

Egy-kétszobás lakások butorral is, garzon szobák, kétágyas butorozott szoba beltéren, irodák kiadók. Lang agentura Pašičeva 3. I. em. 34

KÜLÖNFÉLE

Iszletos házi kosztot, csak ebédet (esetleg 2 fál ételt) keres intelligens férfi - Ajánlatot Sombori uton jeligére kiadóba kér. 20066

Dohányosnak cigaretta, cipőidnek ETTA folyékony cipőkrém nélkülözhetetlen. 20063

Ha kiadó lakása van, jelentse be az Amerika Közvetítő Irodában a főpostát mellé, hol leggyorsabban kiadhatja. 63

Elveszett kutyát Szombaton, 1927 december 31 én délután Szomborban a vasútállomáson vagy környékén elveszett egy 5 hónapos him farkaskutya. A megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Cím: Mero Ignác téglagyára, Szombor. 50

Baltéren háromszobás száraz lakás nagy úvegezett folyosóval azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 20065

Rövid- és bazáráru-üzlet partiban azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20061

Különbefajatu butorozott szoba azonnalra kiadó. Brozova ul. 8. 20044

Estányas uccai tiszta butorozott szoba azonnal olcsón kiadó. Lajčo Dulić, Karađičeva ul. 9. 20051

Estányas uccai tiszta butorozott szoba azonnal olcsón kiadó. Lajčo Dulić, Karađičeva ul. 9. 20051

Estányas uccai tiszta butorozott szoba azonnal olcsón kiadó. Lajčo Dulić, Karađičeva ul. 9. 20051